

EIPF

◆ NOVE DELITVE V EVROPI

Jože Mencinger

◆ TRDOŽIVO GOSPODARSTVO
KLJUBUJE NERAZUMNI KREDITNI
POLITIKI

Velimir Bole, Jože Mencinger, Franjo Štiblar, Robert Volčjak

◆ STATISTIČNA PRILOGA

GOSPODARSKA GIBANJA

ŠT. 470
JULIJ-AVGUST 2014

GOSPODARSKA GIBANJA

470

Ljubljana, julij-avgust 2014

UREDNIŠKI ODBOR:

Meta Ahtik, Pravna fakulteta UL, Ljubljana;
Wilfried Altzinger, Wirtschaftsuniversität, Wien, Avstrija;
Jani Bekő, Univerza v Mariboru, Maribor;
Velimir Bole, EIPF, Ljubljana;
Enrico Colombatto, Università di Torino, Italija;
France Križanič, EIPF, Ljubljana;
Jože Mencinger, EIPF, Ljubljana – urednik;
Žan Oplotnik, Univerza v Mariboru, Maribor;
Steve Pejovich, University of Texas, ZDA;
Franjo Štiblar, EIPF, Ljubljana;

GOSPODARSKA GIBANJA objavljajo rezultate raziskovanj EIPF o tekočih gospodarskih dogajanjih. Prva številka je izšla junija 1971, od novembra istega leta pa izhajajo redno vsak mesec (z eno dvojno številko v letu). Do novembra 1974 so objavljala rezultate raziskovanj EIPF za Jugoslavijo in so bila pisana v srbohrvaščini. Od novembra 1974 do oktobra 1991, ko so prenehala izhajati, so rezultate raziskovanj za Jugoslavijo objavljala PRIVREDNA KRETANJA JUGOSLAVIJE, GOSPODARSKA GIBANJA pa so se omejevala na Slovenijo. Publikacijo od 2009 sofinancira Javna agencija za knjigo RS.

Pogoji naročila: Naročilo začenja z dogovorno določenim mesecem, naslednja leta se samodejno podaljšuje, konča pa z decembrom tistega leta, v katerem je bilo pisno odpovedano.

© 2014 EIPF, Ekonomski institut d.o.o., Ljubljana, p.p.1722, Prešernova 21,
Tel: (01) 2521688, 2518776, 2518704; Fax: (01) 4256870;
Elektronska pošta: INFO@EIPF.SI,

Domača stran: WWW.EIPF.SI

ISSN številka: 0351-0360

Zaščita vključuje vsako reproduciranje, kopiranje, mikrofilmanje, ne glede na tehniko, celote in posameznih delov.

Tiskala tiskarna CICERO v 400 izvodih.
Oblikovanje in priprava za tisk: Rogač RMV, d.o.o.

KAZALO

5

NOVE DELITVE V EVROPI 6

Jože Mencinger

- 1. Kriza v številkah 7
- 2. Bo nova delitev na »sever« in »jug« zamenjala dosedanje delitev na »stare« in »nove« članice 12
- 3. Ali so evropske oblasti odgovorne za to, kar se je zgodilo? 15

TRDOŽIVO GOSPODARSTVO KLJUBUJE NERAZUMNI KREDITNI POLITIKI 18

Velimir Bole, Jože Mencinger, Franjo Štiblar, Robert Volčjak

- 1. Dodatna pospešitev gospodarske aktivnosti 24
- 2. Poleti pospešitev rasti izvoza, uvoza in presežka blagovne bilance 27
- 3. Gospodarska klima v avgustu nekoliko hladnejša 28
- 4. Industrijska produkcija precej boljša 29
- 5. Zmeren porast turističnega povpraševanja 30
- 6. Brezposelnih nekoliko manj 30
- 7. Cene derivatov krepijo deflacijske trende 31
- 8. Plače še naprej stojijo 32
- 9. Trošarine se trendno počasi znižujejo 34
- 10. Depoziti naraščajo, čeprav krediti padajo hitreje kot pred sanacijo 35
- 11. Po sedmih mesecih je presežek na tekočem delu plačilne bilance že preko ene milijarde € 37

STATISTIČNA PRILOGA 41

NOVE DELITVE V EVROPI

Jože Mencinger

POVZETEK

6

Kriza je močno spremenila relativni položaj članic EU, poglobila razlike med bogatim »severom« in revnejšim »jugom« ter nekoliko zbrisala tradicionalno delitev na razvite »stare« in manj razvite »nove« članice. Upad naložb je bil daleč najpomembnejši dejavnik poglobitve in podaljšanja krize ter povečanja razlik, povečano izvozno povpraševanje pa je krizo omililo. Evropske institucije so sokrive za nastanek krize in še bolj za njeno poglobitev in podaljšanje, saj so zaslepljene z zmanjševanjem proračunskega primanjkljaja povsem spregledale učinke takšne politike na agregatno povpraševanje in na dejansko delovanje makroekonomskega mehanizma.

Ključne besede: gospodarski razvoj, Evropa, makroekonomska politika

JEL: O11, O52, E63

ABSTRACT

The crisis altered the positions of the EU member states, deepened the division between rich »North« and poor »South« and somewhat blurred the traditional division to developed »Old« and developing »New« member states. The deterioration in investments was the crucial trigger for the deepening and prolongation of the crisis, while exports mitigated the crash. European authorities, culprits for the creation of the crisis can also be blamed for its deepening and its prolongation. Obsessed by budget deficits they overlooked the effects of austerity measures on aggregate demand and on the functioning of macroeconomic mechanism.

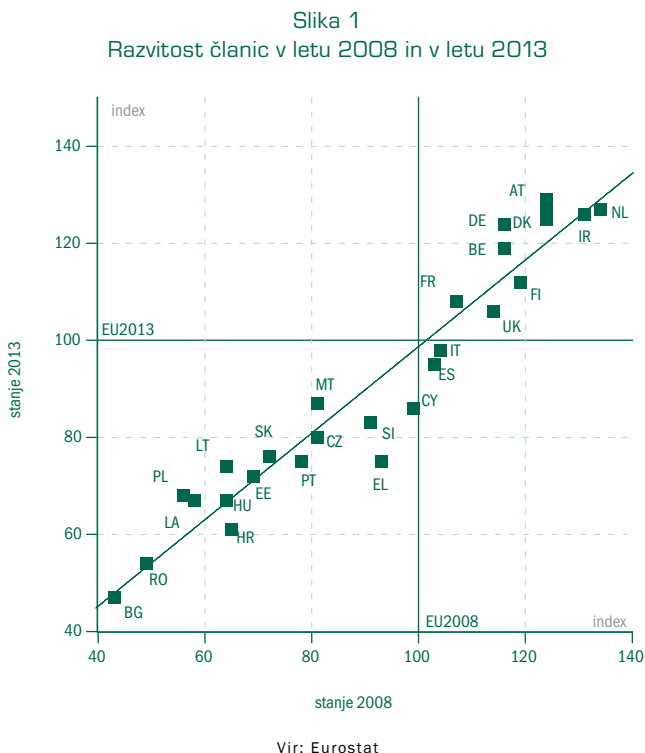
Key words: economic development, Europe, macroeconomic policy

JEL: O11, O52, E63

1. Kriza v številkah

Kriza je pokazala in poglobila delitve držav EU na bogati »sever« in revnejši »jug«, ali na »center« in »periferijo«. Nova delitev je nekoliko zabrisala tradicionalno delitev na razvite »stare« in razvijajoče se »nove« članice. Nekatere uspešne »nove« članice bodo najbrž kmalu (v razvitosti, merjeni z BDP na prebivalca) prehitele s krizo najbolj prizadete »stare«. To kaže Slika 1 z ravno razvitosti držav EU v letu pred krizo (2008) na vodoravni osi in ravno razvitosti v letu 2013 na navpični osi (Luxembourg je izpuščen, saj indeks popolnoma pokvari sliko). Države na levi strani oziroma nad regresijsko premico so izboljšala svoj relativni položaj, državam na desni strani ali pod njo pa se je relativni položaj med krizo poslabšal. Italija in Španija sta z nadpovprečne ravni v EU28 v letu 2008 do leta 2013 padli pod povprečje EU28.

7

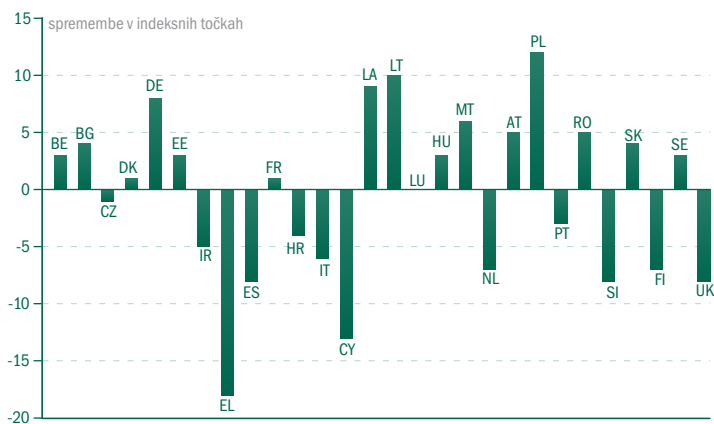
Kako je kriza spremenila položaj posamezne države je bolj nazorno prikazano na Sliki 2 z razlikami med indeksi razvitosti v letu 2013 in indeksi razvitosti v letu 2008.

Skrajnosti sta Poljska in Grčija. »Nove« članice, razen Slovenije in Hrvaške, so svoj položaj izboljšale. Poljski, ki je povečala indeks za 12 indeksnih točk, sledita Latvija in

Litva z 10 in 9 indeksnimi točkami. Tem sledi Nemčija z 8 indeksnimi točkami. Grčiji, ki je svoj položaj poslabšala za 18 indeksnih točk, sledi Ciper s poslabšanjem za 13 indeksnih točk. Irska, Španija, Italija, Nizozemska, Slovenija, Hrvaška, Finska in Velika Britanija so poslabšale svoje pozicije za 5 ali več kot 5 indeksnih točk. Relativni položaj je ostal bolj ali manj nespremenjen (premiki manj kot eno indeksno točko) na Češkem, Danskem, v Franciji in Luksemburgu.

Slika 2
Spremembe relativnih položajev držav EU v času krize

8

Vir: Eurostat, lastni izračuni

Tabela 1 prikazuje odstotne spremembe med letoma 2008 in 2013, torej $Y = 100 \cdot (X_{2013} / X_{2008} - 1)$ za realni BDP in za komponente agregatnega povpraševanja: zasebno porabo (C), javno porabo (G), bruto investicije v osnovna sredstva (INV), izvoz (EX) in uvoz (IMP). Sledijo spremembe v javnem dolgu; gre za odstotne točke torej za $Y = X_{2013} - X_{2008}$ sprememb razmerja javni dolg/BDP med koncem leta 2007 in 2013. V zadnjih treh stolpcih so spremembe stopnje zaposlenosti (ZAP), stopnje brezposelnosti (BREZ) in koeficienta neenakosti (INEQ) – tudi te spremembe so prikazane v odstotnih točkah. (Ni odveč poudariti, da je rezultate treba razlagati previdno, saj so spremembe odvisne od začetnih vrednosti v letu 2008. Pri stopnji brezposelnosti na primer 4 je povečanje s 4 na 8 odstotkov povečanje za 4 odstotne točke oziroma za 100 odstotkov, povečanje za 4 odstotne točke z 10 na 14 odstotkov pa je le 40 odstotno povečanje).

V EU28 je bil realni BDP v letu 2013 za 1,31 odstotka manjši kot v letu 2008, zasebna potrošnja je zaostajala za slab odstotek, javna poraba je bila za slabe 3 odstotke večja, izvoz se je povečal za 8,6 odstotka, uvoz pa le za 1,7 odstotka. Upad investicij za 16,7 odstotka je bil ključen za poglobitev in podaljšanje krize. To posredno kaže, kako katastrofalne so

bile ekonomske politike, ki so temeljile na varčevalnih ukrepih, ki jih vsiljevala Evropska komisija. Velika razlika med povečanjem izvoza in uvoza kaže, da je EU v krizi pomagalo tuje povpraševanje. Javni dolg se je od 58.1 odstotka BDP dvignil na 87.1 odstotek, oziroma za 28.3 odstotne točke. Stopnja zaposlenosti je padla s 65.3 na 64.1 odstotek, oziroma za 1.2 odstotne točke, stopnja brezposelnosti se je povečala za 3.8 odstotnih točk s 7.0 v letu 2008 na 10,8 odstotkov v letu 2013, koeficient neenakosti pa se je povečal s 4.84 na 4.89.

Deset od osemindvajsetih držav članic je imelo v letu 2013 višji BDP in višjo porabo prebivalstva kot v letu 2008, trošenje države je bilo višje v šestnajstih državah, naložbe v osnovna sredstva pa so bile višje le na Poljskem, medtem ko so bile nespremenjene na Švedskem. Izvoz je bil višji v enaindvajsetih državah, uvoz v štirinajstih. Javni dolg se je v vseh državah povečal, vendar pa zanemarljivo na Švedskem in v Bolgariji. Stopnja zaposlenosti se je znižala v devetnajstih državah, stopnja brezposelnosti pa se je povečala v sedemindvajsetih, znižala se je le v Nemčiji. Neenakost se je povečala v šestnajstih državah, nespremenjena je ostala v treh, zmanjšala pa se je v devetih.

Prava katastrofa je prizadela Grčijo s krčenjem vseh makroekonomskih agregatov. BDP se je skrčil za 23,5 odstotka, zasebna poraba za 27, javna poraba za 18 odstotkov, uvoz za 43, izvoz za 15 odstotkov in investicije v osnovna sredstva za 58 kar odstotkov!!. Javni dolg se je povečal za dve tretjini, stopnja zaposlenosti se je zmanjšala za 12.6 odstotnih točk, stopnja brezposelnosti pa se je povečala za 20 odstotnih točk, od 7 do 27 odstotkov. Koeficient neenakosti se je povečal za 0.85 odstotnih točk. Le pri povečanju javnega dolga je Grčijo prehitela Irska, kjer se je javni dolg med letom 2008 in 2013 povečal za letni BDP.

Tabela 1

Spremembe komponent agregatnega povpraševanja in nekaj kazalcev uspešnosti med letoma 2008 in 2013

	v odstotkih						v odstotnih točkah			
	BDP	C	G	INV	EX	IM	DOLG	ZAP	BREZ	INEQ
EU28	-1.31	-0.95	2.91	-16.73	8.57	1.70	28.3	-1.20	3.80	0.05
Belgija	1.22	4.17	5.49	-9.00	8.10	7.47	17.5	-0.60	1.40	0.00
Bolgarija	-1.99	-4.82	-1.17	-34.76	24.04	-3.91	1.7	-4.50	7.40	0.17
Češka.	-2.31	-0.45	1.09	-16.92	17.86	11.69	18.1	1.10	2.60	0.04
Danska	-3.26	-3.01	2.07	-13.82	1.12	-1.64	17.4	-5.40	3.60	-0.13
Nemčija	3.05	5.29	6.82	-3.05	12.74	14.77	13.2	3.20	-2.20	-0.21
Estonija	1.23	-5.90	2.82	-12.70	29.25	19.70	6.3	-1.60	3.10	0.41
Irska	-5.63	-7.75	-13.76	-47.22	9.69	-5.90	98.8	-7.10	6.70	0.41
Grčija	-23.49	-27.42	-18.88	-58.48	-14.96	-43.38	67.7	-12.60	19.70	0.85
Španija	-6.72	-9.25	-2.48	-35.27	15.88	-14.36	57.6	-9.70	14.80	0.73
Francija	0.76	2.38	8.16	-10.01	4.47	2.86	29.3	-0.70	2.90	0.14
Hrvaška	-12.00	-12.21	-3.29	-32.61	-11.46	-25.42	33.8	-8.60	8.40	-0.17
Italija	-7.50	-6.88	-4.31	-23.79	-0.18	-11.16	29.3	-3.10	5.50	0.33

	v odstotkih						v odstotnih točkah			
Ciper	-7.85	-12.06	-1.65	-49.81	-9.60	-30.82	52.9	-9.20	12.20	0.31
Latvija	-6.32	-7.44	-12.77	-31.70	21.40	-4.00	29.1	-3.20	4.20	-0.98
Litva	-1.72	-9.68	-2.12	-19.16	44.34	12.83	22.6	-0.70	6.00	-1.03
Luksemburg	1.17	6.62	19.34	-7.72	-0.93	1.45	16.4	2.30	1.00	-0.19
Madžarska	-4.86	-10.20	-0.62	-22.02	15.98	5.77	12.2	1.70	2.40	0.43
Malta	6.40	5.11	8.44	-22.81	15.31	8.29	12.3	5.30	0.40	-0.06
Nizozemska	-3.29	-6.43	4.72	-21.10	12.11	10.12	28.2	-2.90	3.60	-0.39
Avstrija	1.83	4.26	2.93	-0.38	2.27	1.60	14.3	0.20	1.10	0.51
Poljska	14.25	10.21	7.80	4.79	22.26	5.76	12.0	0.80	3.20	0.00
Portugalska	-6.74	-9.92	-6.69	-36.53	14.93	-11.41	60.6	-7.10	7.90	-0.21
Romunija	-1.62	-6.47	-2.63	-23.66	32.17	-0.30	25.6	0.70	1.50	-0.38
Slovenija	-9.49	-5.28	-1.08	-43.84	2.40	-11.50	48.6	-5.30	5.70	0.17
Slovaška	5.06	-1.25	2.86	-16.38	25.04	8.59	25.8	-2.40	4.60	0.16
Finska	-5.08	2.27	2.42	-11.78	-12.62	-8.39	21.8	-2.20	1.80	0.00
Švedska	6.82	9.30	7.54	0.08	2.13	1.46	0.4	0.10	1.80	0.03
Vel. Britanija	-0.57	0.58	3.52	-16.46	4.06	0.09	46.9	-0.70	1.90	0.11

Vir: Eurostat, lastni izračuni, spremembe v odstotkih

Poljska je druga, vendar manj izrazita skrajnost; njen BDP v letu 2013 je bil za dobrih 14 odstotkov večji kot v letu 2008, zasebna potrošnja se je povečala za 10 odstotkov, izvoz za 22 in uvoz za 6 odstotkov. Poljska je edina država EU, ki je imela v letu 2013 večje investicije v osnovna sredstva kot leta 2008, čeprav za samo slabih 5 odstotkov. Javni dolg se je povečal za 12 odstotnih točk, stopnja zaposlenosti za 0.80, stopnja brezposelnosti za 3,2 odstotne točke. Neenakost je ostala nespremenjena.

Slovenija je s padcem BDP za 9.5 odstotkov na tretjem mestu, s padcem potrošnje prebivalstva za dobrih pet odstotkov na trinajstem, s padcem državne porabe za 1 odstotek na enajstem in s padcem investicij za 44 odstotkov na četrtem mestu med članicami Evropske unije. Povečanje izvoza za poltretji odstotek je bilo skromno, prinaša ji devetnajsto mesto, po zmanjšanje uvoza za 11.5 odstotka pa je na petem mestu; velik del pozitivne plačilne bilance gre torej pripisati zmanjšanju uvoza. Po povečanju javnega dolga za 48.6 odstotnih točk je Slovenija na šestem, po zmanjšanju stopnje zaposlenosti za 5.3 in stopnje brezposelnosti za 5.7 odstotne točke je na sedmem mestu. Neenakost se je bolj kot v Sloveniji povečala v osmih članicah.

Tabela 2 prikazuje korelacijske koeficiente med spremembami sestavin agregatnega povpraševanja, stopenj zaposlenosti, stopenj brezposelnosti, koeficientov neenakosti in javnih dolgov držav EU med letoma 2008 in 2013. Koeficienti imajo pričakovan predznak in so, ker gre za statistične preseke, visoko signifikantni. To velja tudi za povezavo s kazalniki uspešnosti in socialne kohezije, torej s stopnjo zaposlenosti, stopnjo brezposelnosti in

zadolženosti, nekoliko manj pa za povezanost s koeficientom neenakosti. Edina sestavina agregatnega povpraševanja, katere sprememba je šibkeje povezana s spremembami drugih in tudi s spremembami ostalih indikatorjev, je izvoz.

Tabela 2

Korelacijski koeficienti sprememb kazalnikov med letoma 2008 in 2013

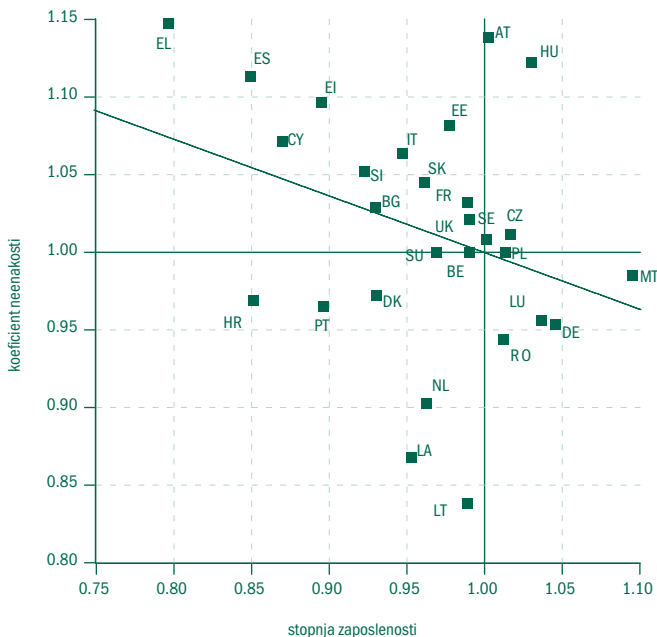
	BDP	C	G	INV	EX	IM	ZAP	BREZ	INEQ	DOLG
BDP	1.00	0.86	0.73	0.79	0.44	0.77	0.77	-0.64	-0.22	-0.59
C		1.00	0.81	0.84	0.06	0.64	0.75	-0.72	-0.18	-0.57
G			1.00	0.71	0.03	0.58	0.71	-0.53	-0.21	-0.66
INV				1.00	0.11	0.73	0.73	-0.78	-0.19	-0.62
EX					1.00	0.63	0.37	-0.27	-0.36	-0.30
IM						1.00	0.82	-0.75	-0.36	-0.59
ZAP							1.000	-0.78	-0.32	-0.68
BREZ								1.00	0.28	0.53
INEQ									1.00	0.28
DOLG										1.00

Vir: Eurostat, lastni izračuni

Kriza je močno prizadela zaposlovanje in socialno kohezijo. Kot je razvidno iz Slike 3, se je stopnja zaposlenosti (ki jo bolj in bolj uporabljajo za merilo gospodarske uspešnosti) zmanjšala v devetnajstih članicah, nespremenjena je ostala v dveh, povečala se je v osmih. To postavlja pod vprašaj uresničitev ciljev zdajšnje strategije EU »Evropa 2020«, v kateri je 75 odstotna stopnja zaposlenosti osnovni cilj in steber družbenega razvoja. Za zdaj kaže, da bo polomoma dveh lizbonskih strategij iz let 2000 in 2005, s katerima je Evropska unija ustvarjala družbo znanja in polne zaposlenosti, sledil tudi polom tretje. V najbolj prizadetih državah, to so Grčija, Španija, Hrvaška, Ciper, Irska in Portugalska, je padec stopnje zaposlenosti presegel 10 odstotkov. Socialna kohezija, merjena s koeficientom neenakosti (razmerje med dohodki 20 odstotkov najbogatejših in 20 odstotkov najrevnejših) se je povečala (koeficient neenakosti se je zmanjšal) v desetih državah članicah, v treh je ostala nespremenjena, v petnajstih pa se je skrčila (koeficient neenakosti se je povečal). Koeficient neenakosti se je za več kot deset odstotkov povečal v Grčiji, Španiji, na Irskem, pa tudi na Madžarskem in v Avstriji, v katerih se je stopnja zaposlenosti, ki je najpomembnejša determinanta socialne kohezije, povečala.

Slika 3

Gospodarska uspešnost (stopnja zaposlenosti) ter socialna kohezija (koeficient neenakosti)

Vir podatkov: Eurostat, lastni izračuni
 Komentar: razmerja vrednosti kazalcev v letu 2013 in 2008

2. Bo nova delitev na »sever« in »jug« zamenjala dosedanje delitev na »stare« in »nove« članice

Podatki v Tabeli 1 in na slikah kažejo, da bi lahko države razdelili v več skupin. Slika 4 prikazuje gibanje realnega BDP med letoma 2005 in 2013 za dve skupini držav: »nove« članice in »jug« oziroma »periferijo«. Prva skupina je sestavljena iz nekdanjih socialističnih držav, ki so se pridružile EU po letu 2004 (brez Cipra in Malte), medtem ko je druga skupina sestavljena iz šestih držav jugozahodnem obrobju EU (Irska, Španija, Portugalska, Italija, Grčija in Ciper).

Slika 4
BDP v času krize v »novih« članicah in v južni periferiji EU

Vir: Eurostat, lastni izračuni

V »novih« državah članicah je zelo hitri rasti pred krizo in strmemu padcu v letu 2009 sledilo počasno okrevanje. Realni BDP se v državah Srednje in Vzhodne Evrope (»nove«) povečuje od leta 2010, vendar še ni dosegel ravni v letu 2008, na »jugu« pa se krčenje realnega BDP nadaljuje; v letu 2013 je bila raven BDP za 16 odstotnih točk nižja kot ob začetku krize, in za 4 odstotne točke nižja od ravni leta 2005. Vse države v tej skupini pripadajo območju evra, pet pa jih je prizadela »pomoč« Evropske unije. Gre rezultate pripisati prav evru in »pomoči«?

Dve sestavini agregatnega povpraševanja sta bili bistvenega pomena za razvoj v času krize: naložbe v osnovna sredstva in izvozno povpraševanje. V srednji in vzhodni Evropi so bile naložbe v letu 2013 za 30 indeksnih točk manjše kot leta 2008 in nekoliko višje kot pred pred-krizno rekordno rastjo v letu 2005, medtem ko je bil izvoz v letu 2013 za kar 80 indeksnih točk višji kot v letu 2005 in za 46 indeksnih točk večji kot v letu 2008. Na »jugu« so se naložbe od leta 2008 do 2013 prepolovile in v letu 2013 dosegle le 58 odstotkov vrednosti iz leta 2005. Izvoz v letu 2013 pa je bil le 17 odstotnih točk večji kot v letu 2005, in samo 3 indeksne točke večji kot pred krizo.

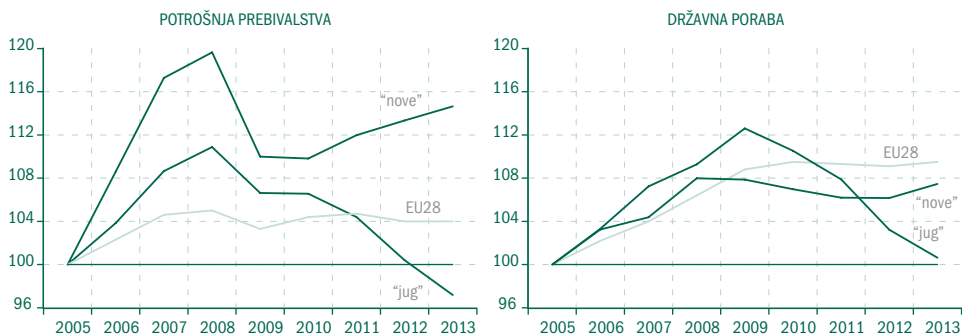
Slika 5
Investicije in izvoz v Srednji in Vzhodni Evropi in na »jugu«

Vir: Eurostat, lastni izračuni

Tudi potrošnja prebivalstva se je v »novih« članicah po padcu v letu 2009 stabilizirala in se začela postopno povečevati, vendar še precej zaostaja za potrošnjo pred krizo. Na »jugu« se je potrošnja prebivalstva znižala za 13 indeksnih točk in je 3 odstotke nižja kot 2005. Državna poraba v »novih« članicah je ostala precej stabilna, na »jugu« pa se je zmanjšala za 12 indeksnih točk.

Slika 6
Potrošnja prebivalstva in državna poraba

Vir: Eurostat, lastni izračuni

Varčevalna politika je povečala javni dolg, saj so bili njeni učinki na BDP (imenovalec) močnejši od učinkov zaradi zmanjšanja proračunskega primanjkljaja na javni dolg (števec), kar je bilo pričakovano (po študijah IMF-a je davčni multiplikator višji kot 1). Višina dolga je namreč odvisna predvsem od višine dolga v predhodnem razdobju, pomnožene z razliko

med obrestno mero in rastjo BDP. Povečanje javnega dolga na »jugu« je zato zaradi veliko višjega začetnega dolga (v letu 2008), višjih obrestnih mer in mnogo večjega zmanjšanja BDP precej večje kot v srednji in vzhodni Evropi; njegovo povečanje s 70 odstotkov BDP v letu 2008 na 130 odstotkov BDP v letu 2013 je bilo ob varčevalni politiki neizogibno. Veliko večje skrčenje BDP je v »južni periferiji« tudi mnogo bolj kot v državah srednje in vzhodne Evrope zmanjšalo zaposlovanje ter povečalo brezposelnost. Stopnja brezposelnosti se je na »jugu« približala 20 odstotkom, v »novih« državah pa se je po letu 2010 začela krčiti in je v letu 2013 padla celo pod povprečno stopnjo v EU28.

Slika 7
Javni dolg in stopnja brezposelnosti v Srednji in Vzhodni Evropi in na »jugu«

15

Vir: Eurostat, lastni izračuni

3. Ali so evropske oblasti odgovorne za to, kar se je zgodilo?

So evropske oblasti krive za krizo in za počasno in negotovo okrevanje? Odgovor na obe vprašanji je: DA. Evropske oblasti predvsem Evropska komisija so vsaj sokrive za nastanek krizo; pred njenim izbruhom so spodbujale neoliberalizem, prisegale na ekonomiko ponudbe, popolnoma zanemarjale pomen povpraševanja in napačno ocenile učinke globalizacije in tehnoloških sprememb na gospodarske tokove in socialne razmere v EU. Obsedenost sodobnih družb z učinkovitostjo, konkurenčnostjo in gospodarsko rastjo (ta naj bi bila brezmejna zaradi povečanja skupne faktorske produktivnosti in vse večjega deleža storitev v BDP), je bila v EU izražena z ustvarjanjem »na znanju temelječe družbe« v Lizbonski strategiji iz leta 2000, in (po zamenjavi neuspele »stare« strategije) tudi v »prenovljeni« strategiji v letu 2005. »Znanstveni« steber strategije je produkcijska funkcija; rast naj bi dosegli s povečanjem skupne faktorske produktivnosti, zagotovljene z naložbami v raziskave in razvoj ter z večjo konkurenčnostjo – zmanjševanjem stroškov dela. Toda reorganizacije znanosti in ustvarjanje številnih institucij v EU (različni okvirni programi) ne zagotavljajo znanstvenih odkritij, ta pa ne zagotavljajo gospodarske rasti in delovnih mest; tehnološki napredek izriva delo iz proizvodnje dobrin, a omogoča ustvarjanje raznovrstnih

storitev. »Družba znanja« naj bi pomenila, da bo EU proizvajalka in izvoznica znanja in uvoznik poceni izdelkov, proizvedenih na »kitajskem«, to je v deželah s slabo plačanim delom. Dejansko evropske oblasti nikoli niso silile evropskih multinacionalk da tudi, ko delujejo v tujini, tam upoštevajo vsaj minimalne evropske socialne norme. To je še pred krizo škodovalo evropski industriji, kar se kaže v hitrem zmanjševanju deleža industrije v BDP, zlasti na »jugu«. Zmanjševanje deleža na »severu« in tudi v »novih« članicah je bilo mnogo počasnejše, Nemčija pa je delež industrije v dodani vrednosti celo povečala od 25,2 odstotka v letu 2000 na 25,9 v letu 2008, ustrezna deleža v Srednji in Vzhodni Evropi sta bila 25,1 in 23,9 odstotka, na »jugu« pa 19,7 in 16,3 odstotka. Nekontrolirano krčenje industrije je spremljalo upadanje zaposlenosti in naraščanje brezposelnosti. Stopnja zaposlenosti pred krizo se je v EU28 zmanjšala s 65,70 v letu 2000 na 64,10 v letu 2008, s 63,91 na 62,57 v državah Srednje in Vzhodne Evrope in s 65,30 na 57,17 na »jugu«. Takšen razvoj pred krizo je nedvomno vplival na uspešnost obeh skupin držav v času krize, saj je prav povečan izvoz industrijskih proizvodov preprečil še večji polom evropskih gospodarstev.

Še mnogo večje kot pred krizo so bile napake evropskih oblasti pri obvladovanju krize. Ko se je kriza pojavila, so jo evropske oblasti obravnavale kot nepredvidljiv potres; evropski politiki so jo začeli odganjati s ponavljanjem praznih gesel iz lizbonskih strategij. Ko to ni delovalo, so za krizo, ki je nastala v zasebnem finančnem sektorju, obtožili javni sektor. V njegovem krčenju so evropske oblasti začele iskati »rešitev« tudi v državah, ki niso imele čezmernega proračunskega primanjkljaja in ki so imele zelo nizek javni dolg. Razmere so se predvidljivo poslabšale. Pravzaprav je nerazumljivo, kako je mogoče verjeti, da lahko varčevalni ukrepi in stiskanje v javnem sektorju privedejo do gospodarske oživitve v družbi, v kateri je velikost BDP določena s končnim povpraševanjem, to pa je manjše od ponudbe. Varčevalni ukrepi in stiskanje v javnem sektorju zato krizo lahko samo poglobijo in jo podaljšajo. Evropska komisija (EK) sicer trdi, da so njena »zdravila« uspešna. Toda, kako lahko kdorkoli govori o uspehu, na primer, v Grčiji ki so jo njena »zdravila« v nekaj letih spremenila v deželo tretjega sveta, ki bo za okrevanje potrebovala več desetletij.

Evropska komisija ima štiri jasno opredeljene naloge; (1) pripravo novih zakonov in drugih predpisov, (2) zagotavljanje, da se zakoni pravilno in enako uporabljajo v vseh državah EU, (3) zastopanje EU na mednarodnem prizorišču in (4) odgovornost za tekoče upravljanje politik EU in dejavnosti. Tu nas zanima predvsem odgovornost za tekoče upravljanje politik in dejavnosti EU. Da je bila neuspešna, je najbrž zdaj že jasno. Odhajajoča komisija je vsaj sokriva za gospodarsko krizo in, z vztrajanjem pri zgrešeni ekonomski politiki, še bolj za njeno poglobitev in podaljševanje. Potrebovala je pet let za prve dvome v smiselno svojih varčevalnih ukrepov; rast in delovna mesta sta se po petih letih končno pojavili v mantrah o fiskalni konsolidaciji in strukturnih reformah. Kljub temu EK ni predlagala ničesar, kar bi vsaj delno nadomestilo padec zasebnih naložb v času krize, kot bi bile na primer javne investicije v varstvo okolja. To potrjujejo nespremenjeni deleži proračunskih izdatkov za varstvo okolja za obdobje 2008-2012 z 0,86 odstotka v EU28, z 0,78 odstotka v državah srednje in vzhodne Evrope ter z 0,72 odstotka na jugu. Na kratko, evropske oblasti so povsem spregledala dejansko delovanje gospodarskega mehanizma.

Tabela 3

Hipotetične primerjave rezultatov politike med EU28, območjem evra in ZDA

	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
	stopnje rasti			realni BDP po cenah 2005, mrd. €			
EU28	1.6	-0.4	0.1	11608	11799	11754	11763
Evro območje	1.6	-0.7	-0.4	8460	8605	8547	8510
USA	1.6	2.3	2.2	potencialni BDP po dinamiki ZDA, mrd. €			
EU28					11799	12065	12330
Evro območje					8605	8793	8986
				razlika = »potencialni« - dejanski BDP			
EU28					0	311	567
Evro območje					0	246	476

Vir: Eurostat, lastni izračuni

17

Res je, da bi bili mogoči še slabši rezultati; evro območje bi lahko razpadlo, kar bi, ker izstop iz območja sploh ni mogoč oziroma predviden, povzročilo kaos, uničilo evropski bančni sistem in privedlo do nove svetovne recesije. Vendar pa kot približno merilo za presojo neuspešnosti evropske gospodarske politike lahko uporabimo primerjavo rezultatov doseženih v EU28 in evro območju z rezultati v ZDA, zlasti v drugi fazi krize. V letu 2010 so se namreč v obeh gospodarstvih pokazali prvi znaki konca recesije, ki sta jo bila spodbudila ameriška hipotekarna kriza in propad Lehman Brothers. Obe gospodarstvi sta dotlej imeli podobne padce BDP, banke v obeh gospodarstvih so imele podobne izgube. Javni dolg v ZDA je bil 95 odstotkov BDP, v območju evra pa 86 odstotkov. Toda, medtem ko so se ameriške oblasti odločile, da bodo proračunski primanjkljaj in javni dolg zmanjševale postopoma, je EU vztrajala pri varčevalnih ukrepih in hitri konsolidaciji proračunov. FED je začela povečevati količino denarja v obtoku, ECB pa se je obotavljala pri podpori vladam z likvidnostnimi težavami. Banke so zaustavile posojila in celotna EU je zdrsnila v novo recesijo, medtem ko ameriško gospodarstvo še naprej sicer precej počasi okreva. To je prikazano v Tabeli 3, v katerem dejanski realni BDP v EU28 in v evro območju primerjamo s »potencialnim« BDP, ki ga dobimo z uporabo dinamike v ZDA. Seveda gre le za hipotetični izračun ob predpostavki, da bi podobna gospodarska politika tudi v EU28 in evro območju prinesla podobno dinamiko.

S primerjavo dejanskega razvoja v EU28 in v območja evra s »potencialnim« razvojem, torej z razvojem ob politiki, kakršno so sledile ZDA po letu 2010, lahko približno izračunamo škodo, ki so jo povzročili varčevalni ukrepi evropskih oblasti oziroma upoštevanje njihovih nasvetov. Po izračunih so bile izgube zaradi napačne politike v zadnjih dveh letih 878 milijard € v EU28 (1742 € na prebivalca) in 722 milijard € (2.187 € na prebivalca) v območju evra oziroma približno 7,5 in 8,5 odstotka BDP. Vse kaže, da se bodo izgube le še povečevale in da bo EU zašla v novo recesijo. Zniževanje obrestne mere ECB tega ne more preprečiti; višina obrestne mere je v zdajšnjem stanju v evropskem gospodarstvu precej irelevantna.

TRDOŽIVO GOSPODARSTVO KLJUBUJE NERAZUMNI KREDITNI POLITIKI

Velimir Bole, Jože Mencinger, Franjo Štiblar, Robert Volčjak

18

Skupno domače trošenje je junija opazno poraslo, bolj dolgoročna dinamika pa se je le malo popravila; poraslo je trošenje prebivalstva in države, zastale pa so investicije. Po majskem nihaju izvoznega povpraševanja navzdol se je izvoz povečal tako junija kot julija. Gospodarska rast je v drugem četrtletju še pospešila, njena struktura pa je postala še bolj »EC vzorčna«; poganjata jo izvoz in investicije trošenje prebivalstva jo »spremlja«, trošenje države zavira. V zadnjih treh četrtletjih sta dinamika in struktura rasti presegli povprečje evro območja, Slovenija se je izkopala iz »luknje«, ki jo je povzročil ZUJFT. Pričakovana dinamika povpraševanja ne kaže sprememb, rast trošenja naj bi se gibala okoli dolgoletnega povprečja.

Izvoz in uvoz sta poleti pospešila rast, presežek blagovne menjave se je povečal. Izvoz ostaja nosilec gospodarske rasti Slovenije, ki je po blagovni menjavi med uspešnimi članicami EU.

Gospodarska klima se je ob koncu poletja ohladila; v storitvenih dejavnostih se je ustalila, zaupanje v gradbeništvu se je skrhalo, zaupanje v trgovini na drobno se je zmanjšalo. V EU28 se je gospodarska klima avgusta v primerjavi z enakim obdobjem lani popravila.

Industrijska produkcija se je v medletni primerjavi močno popravila; po podatkih SURS-a je bila julija kar za 7,8 odstotkov višja kot julija lani, tudi kratkoročno je hitro rasla. V EU28 in v evro območju se je industrijska produkcija junija zmanjševala; hitri medletni porasti in padci po članicah se nadaljujejo, kar zmanjšuje uporabnost podatkov.

Vrednost gradbenih del je bila junija nižja kot v maju, v primerjavi z junijem 2013 pa se je povečala za malone tretjino. Skupno število turističnih prenočitev se je povečalo; domače turistično povpraševanje se je skrčilo, tuje pa povečalo. V zračnem prevozu je bilo prepeljanih več potnikov kot lani, večje je tudi število opravljenih potniških kilometrov v zračnem prevozu in v cestnem mestnem prevozu. Večji kot lani je bil blagovni promet v Kopru.

Na trgu dela se je stanje spet nekoliko popravilo, kar kažejo medletna povečanja števila aktivnih, delovno aktivnih, zaposlenih v družbah in samozaposlenih, zmanjšalo pa se je število zaposlenih pri fizičnih osebah. Nadaljevalo se je tudi število prijavljenih na zavodih za zaposlovanje, novih je še naprej največ zaradi prenehanja delovnega razmerja za

določen čas, velik del tistih, ki zapuščajo zavod pa se ponovno zaposli ali samozaposli. Stopnja brezposelnosti v EU28 in evro območju se počasi zmanjšuje, stanje po članicah pa se ne spreminja.

Avgusta so življenjski stroški ostali nespremenjeni, medletna stopnja je postala negativna. Cene blaga so se že tretjič zapored znižale, bolj dolgoročna dinamika je že krepko negativna. Cene storitev še rasejo, a tudi pri njih bolj dolgoročna dinamika kopni. Tudi v evro območju je harmoniziran indeks cen avgusta stagniral, tudi tam cene blaga medletno padajo in tudi tam pospešeno pešanje cen povzroča predvsem hitro padanje cen energije. Endogeno krčenje cen v Sloveniji je bolj intenzivno kot v evro območju. Dinamika pričakovanih cen ne kaže opaznih sprememb. Nevarnost deflacije potrjujejo tudi pričakovane cene industrijskih proizvajalcev, saj se že dlje držijo dolgoročnega povprečja, pri tem pa dejanske proizvajalčeve cene medletno padajo že skoraj leto dni! Svetovne cene surovin so se v mesecu dni povečale, najbolj so se podražile surovine hrane, neprehrambene kmetijske surovine in nafta pa so se najbolj pocenile.

19

Povprečne plače in stroški dela še naprej stojijo. Navkljub temu se zmeraj znova pojavljajo trditve, da previsoki stroški dela zmanjšujejo konkurenčnost slovenskega gospodarstva in da se nekonkurenčnost povečuje. V zadnjih nekaj številkah GG smo že večkrat pokazali, da se po letu 2008 celotni prejemki zaposlenih na enoto dodane vrednosti zmanjšujejo, da Slovenija generira v evro območju tudi četrti največji višek v menjavi s tujino na enoto stroškov dela, ki močno presega povprečje evro območja.

Javnofinančni prihodki so avgusta porasli, a je bil porast manjši od sezonskega. Zmanjšali so se samo domači davki na blago in storitve, neposredni davki in ostali prihodki so porasli. Tekočo in bolj dolgoročno dinamiko javnofinančnih prihodkov so krojile trošarine in poračun dohodnine. Levji delež k zmanjšanju ne le domačih davkov na blago in storitve temveč tudi skupnih javnofinančnih prihodkov so prispevale trošarine. Čeprav bi tako izrazito zmanjšanje donosa trošarin lahko bilo posledica časovnega premika vplačil, pa lahko kaže tudi na možno zmanjševanje trošarin zaradi trajnejšega hitrega zmanjševanja prodaje derivatov. Tudi davek na dodano vrednost je avgusta opazno padel, vendar je bil padec najbrž sezonske narave. Med pomembnejšimi oblikami neposrednih davkov in ostalih prihodkov, se je avgusta povečal predvsem donos dohodnine, vse ostale večje neposredne davčne oblike so avgusta prinesle enako ali manj kot julija.

Skupni krediti so julija ponovno padli, tudi bolj dolgoročna dinamika je ostala na nizki ravni. Padec je posledica zmanjšanja kreditov podjetjem, krediti gospodinjstvom so ostali praktično nespremenjeni. Navkljub padanju kreditov se skupni depoziti še povečujejo po stopnjah, ki so bile normalne do drugega četrtletja 2011, ko je zaradi serije blokad zakonov gospodarstvo padlo v slabo ravnotežje in ko je postalo eksterno financiranje države zelo negotovo.

Kreditno napajanje podjetij in prebivalstva po sanaciji bank pada celo hitreje kot pred njo. Ker privatne enote neto odplačujejo zunanja posojila, postaja vse bolj jasno, da gospodarstvo pri sedanji strukturi povpraševanja praktično ne potrebuje podpore bank, saj generira neto mesečni višek v tekočih transakcijah več kot 80 milijonov, kar bi sicer moralo biti normalno naraščanje kreditnega napajanja gospodarstva ob zdajšnji letni rasti. Veliki viški v tekočih transakcijah navkljub mizerni bančni podpori omogočajo ne le sedanjo rast gospodarstva temveč tudi naraščanje depozitov. Pri zdajšnji poslovni usmeritvi bank (in regulatorja) tudi od najnovejših napovedanih »Draghinomic« potez ECB, v Sloveniji ni pričakovati sprememb v kreditni podpori; banke v Sloveniji so že tako likvidne, da sistematično na veliko odplačujejo celo najcenejši centralno bančni vir - samo v letošnjem letu se je ta zmanjšal za 2 milijardi oziroma več kot prepolovil.

ECB je v strahu pred deflacijo znižala obrestne mere; depozitno celo v negativne vrednosti, a to ni kazalo na nič novega. Tako bo ostalo tudi v naprej, če bo ECB krčila svojo bilanco, čeprav bo gospodarstvo stagniralo, inflacija pa padala. Na učinke znižanja obrestnih mer ECB na druge obrestne mere bo treba počakati še nekaj mesecev; razen majhnega zmanjšanja obrestnih mer na potrošniške kredite, je bilo junija pri obrestnih merah zatišje.

Saldo na tekočem računu je presegel milijardo €. Levji delež je prispeval blagovni saldo, ki je višji kot lani, pozitiven storitveni saldo je zaostajal za lanskim, neto odliv prek računa dohodkov je višji, približno enak kot lani pa je neto odliv prek računa transferjev. Kapitalski račun kaže na zmanjševanje zadolženosti, struktura tokov pa razkriva nadaljevanje razdolževanja privatnega sektorja, ki ga delno zamenjuje zadolževanje države. Bruto zunanji dolg presega 44 milijard evrov, neto zunanji dolg 12 milijard evrov, delež javnega in javno garantiranega pa presega 56 odstotkov. Z lanskimi in letošnjimi presežki in odlivi kapitala plačujemo početje iz razdobja 2005-2008.

THE ECONOMY STUBBORNLY RESISTS AWKWARD CREDIT POLICY

Velimir Bole, Jože Mencinger, Franjo Štiblar, Robert Volčjak

Total domestic demand increased markedly in June, a longer term dynamics was however weak; household spending and government spending increased, investments came to a standstill. After the dead-lock in May, export demand accelerated both in June and July. GDP growth in the second quarter picked up the pace and its structure became even more a “EC fashion model”, driven by exports and investments, “accompanied by” households spending and restrained by government spending. In the last three quarters Slovenia exceeded the euro area average in the dynamics and structure of growth, and lifted out of “the hole” caused by ZUJFT (act on consolidation of public finance). Expected dynamics of demand does not indicate changes in growth of demand, it is expected to hover around the long-term average.

21

Exports and imports accelerated in the summer; the surplus in merchandise trade increased. Exports remained the pillar of economic growth of Slovenia, belonging to successful EU Member States.

The economic climate at the end of summer cooled; it has stabilized in the service sector, while confidence in the construction notched, and confidence in retail trade declined. In EU28, economic climate in August compared with the same period last year recovered.

Industrial production recuperated rather strongly; according to the SURS (Statistical office) was in July by as much as 7.8 per cent higher than in July last year, it also grew rapidly in the short term. In the EU28 and in the euro area industrial production declined in June; quick increases and decreases by countries continue, which lessens the meaningfulness of the data.

The value of construction works was lower in June than in May, but compared to June 2013 it increased by 29 percent. The total number of overnight tourist stays increased; a decline in domestic demand was accompanied by an increase in foreign demand. Air transport carried more passengers than in June last year, the number of passenger kilometers in air transport and urban transport increased as well. Higher than last year was also the re-loading of goods in Koper.

On the labor market, the situation has again improved somewhat, as shown by the annual increases in the number of active and economically active population, employment in companies and self-employment, while the number of people employed by individuals decreased. Reduction of persons in employment offices decreased, the majority of newcomers entered due to the termination of employment for a fixed period, a large proportion of those who left the institutions was re-employed or self-employed. The unemployment rate in the EU28 and in the euro area is slowly declining.

22

In August, the cost of living remained unaltered, the annual rate became negative. Prices of goods have dropped for the third month in row, the more long-term dynamics is already noticeably negative. Prices of services are increasing, but more long-term dynamics is rapidly dwindling. Also in the euro area harmonized index of consumer prices stagnates, the prices of goods are falling and accelerated compression of prices is mainly caused by rapid decline in energy prices. The endogenous shrinkage of prices in Slovenia is more intense than in the euro area. The dynamics of the expected price does not indicate changes in the next three months. The risk of deflation is confirmed by the expected producer prices which stick to long-term average, while the actual producer prices have been falling year on year for almost a year! World commodity prices have increased in the month, with more expensive being raw food, while non-food agricultural raw materials and oil became cheaper.

Average wages and labor costs continue to be at a stand-still. In spite of, arguments that that excessive labor costs reduce the competitiveness of the Slovenian economy and the increasing lack of competitiveness are constantly reappearing. However, after 2008 the total remuneration of employees per unit of added value has been falling and Slovenia generated the fourth largest surplus in foreign trade per unit labor costs which greatly exceeds the average of the euro area.

General government revenues rose in August, but the increase was less than seasonal. The decrease occurred only in domestic taxes on goods and services, while direct taxes and other revenues even increased. The current and longer-term dynamics of government revenues were influenced mainly by excise tax and income tax revaluation. The lion's share of the reduction, not only of domestic taxes on goods and services but also of the total government revenue was contributed by excess taxes. Although such a drastic reduction of excise tax revenues might be due to the time shift of payments, it can also indicate a likely reduction of sales of petroleum products. Also, value added tax in August fell markedly, but the decline was probably mostly seasonal. Among the most important forms of direct taxes and other revenue the income tax revenues prevailed.

Total loans in July fell again, a more long-term dynamics remained at a low level. The overall decline was due to a reduction of loans to enterprises, as loans to households remained practically unchanged. Despite the fall in loans total deposits continued to

increase at rates that were normal until the second quarter of 2011, when due to a series of blocked laws, the economy fell into a bad equilibrium, and when external financing of the country became very uncertain.

Credit supply to enterprises and individuals has been after the rehabilitation of banks falling even faster than before. Since private debtors repay their foreign debts it is becoming increasingly clear; that the economy in the current structure of demand requires virtually no support of banks as it is generating average monthly net surplus in the current account of more than 80 million, which would otherwise be the normal increase in credit supply in an economy with annual growth of about 2.5%. A large surplus in the current account, despite miserable support of the banks, enables current economic growth and increases of deposits by enterprises and households. In the current business strategy of banks (and regulators) also latest-announced “Draghinomic” moves of ECB are not expected to change the credit support; banks in Slovenia are so well liquid that they systematically and on a large scale repay even the cheapest central bank source - only this year has decreased by 2 billion or more than halved.

23

In the fear of deflation, ECB reduced interest rates; deposit rates got even negative values. This did not appear anything new and will remain the case as long as the ECB shrinks their balance despite stagnation and fall of inflation. More time is needed to observe the effects of a reduction in ECB interest rates on other interest rates; except for a slight decrease in interest rates on consumer credit in June interest rates are lull.

Balance on current account has to date exceeded one billion €. The lion's share is contributed by balance of goods balance, which is higher than last year; while a positive balance of services lagged behind last year; the net outflow through income account is higher; the net outflow through account of transfers is about the same as last year. Capital account shows a reduction of indebtedness, the structure of flows reveals continued deleveraging at the micro level being partially replaced by borrowing by the state. Gross external debt exceeds 44 billion euro, net external debt 12 billion euro, the share of public and publicly guaranteed debt exceeds 56 percent. With last year's and this year's surplus and capital outflows we are paying for mistakes in the 2005-2008 period.

AGREGATNO POVPRASEVANJE IN PRIČAKOVANJA

1. Dodatna pospešitev gospodarske aktivnosti

Skupno domače trošenje je junija opazno poraslo (za 3.7%), navkljub temu se je bolj dolgoročna dinamika komaj opazno popravila. Junija je od domačih komponent trošenja poraslo trošenje prebivalstva in države, zmanjšale pa so se investicije v osnovna sredstva.

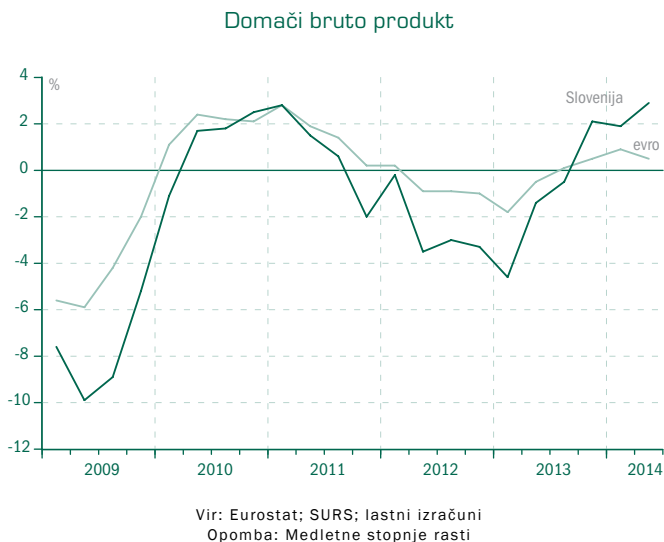
24

Junijsko povečanje trošenja prebivalstva je bilo sicer veliko (5%), vendar je povečanje le nadomestilo majski padec, saj je bilo junija in aprila trošenje prebivalstva enako intenzivno. Na nihaj v trošenju prebivalstva opozarja tudi bolj dolgoročna dinamika, ki je bila junija, tako kot maja, še negativna. Tako je trošenje prebivalstva v drugem četrtletju sicer sezonsko močno poraslo glede na prvo četrtletje, bolj dolgoročna dinamika pa je bila šibka, le 1% letno.

Investicije v osnovna sredstva, ki so v drugem četrtletju močno porasle tudi dolgoročno, so junija precej zgubile na zaletu, bolj dolgoročna dinamika se je celo zaustavila. Obratno je bilo pri trošenju države, ki je konec drugega četrtletja močno pospešilo, opazno je porasla tudi bolj dolgoročna dinamika.

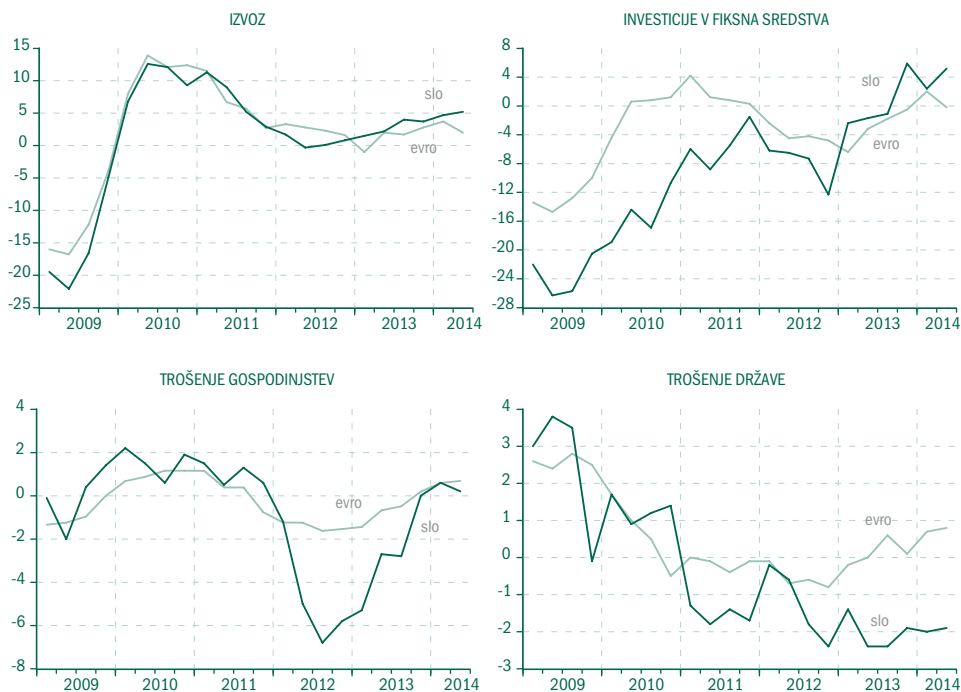
Po majskem nihaju izvoznega povpraševanja navzdol je izvoz Slovenije pospešil tako junija kot julija. Ponovno je opazno porasla tudi bolj dolgoročna dinamika, trendna rast izvoznega povpraševanja je julija presegla celo 10% letno! Še močnejša je bila verjetno (ustrezni podatki so dostopni le do junija) pospešitev izvoznega povpraševanja na trge izven EU, saj se je bolj dolgoročna dinamika izvoza Slovenije na trge izven EU povečala v enem samem mesecu celo za prek 18 točk letne rasti. Nekaj (okoli petina) te pospešitve je sicer posledica učinka osnove (padca izvoza v lanskem juniju glede na maj), navkljub temu pa je bila rast slovenskega izvoza na trge izven EU junija ponovno (tako kratkoročno kot dolgoročno) bistveno bolj dinamična od ustrezne rasti izvoza celotne EU!

Dostopni so tudi popolni podatki o gospodarski aktivnosti v drugem četrtletju 2014. Gospodarska rast je v drugem četrtletju 2014 dodatno pospešila, njena struktura pa je postala še bolj »EC vzorčna«, saj jo izrazito poganjata izvoz in investicije v osnovna sredstva, trošenje prebivalstva jo le »spremlja«, trošenje države pa krepko zavira. Komisija je s svojimi najnovejšimi kritičnimi ocenami o gospodarskem dogajanju v Sloveniji, tako kot lani jeseni, očitno ponovno krepko udarila mimo. V zadnjih treh četrtletjih sta tako dinamika aktivnosti kot struktura poganjanja rasti Slovenije presegli povprečje evro območja in nadomestili veliko poslabšanje, do katerega je prišlo po implementaciji ZUJF-a (2012/II-2013/I)!

Izvoz blaga in storitev že vse od začetka 2013 raste enako ali hitreje kot v povprečju evro območja. Kot kažejo zgoraj omenjeni podatki, se takšna razlika v izvozni dinamiki nadaljuje tudi v tretje četrtletju. Seveda pa lahko dogajanja v Ukrajini zdajšnjo sliko izvozne dinamike precej spremenijo, saj je ruski trg za Slovenijo bolj pomemben kot za povprečje evro območja.

Komponente končnega trošenja

Vir: EUROSTAT; SURS; lastni izračuni
Opomba: Medletne stopnje rasti

Investicije v osnovna sredstva so začele krepiti rast konec 2012. Po tretjem četrtletju 2013 je rast investicij v Sloveniji postala pozitivna in opazno presegla rast v evro območju; zadnja tri četrtletja so v Sloveniji investicije v osnovna sredstva celo opazno hitro naraščale (medletno povprečno po 4.5%) medtem ko so se v evro območju zmanjševale.

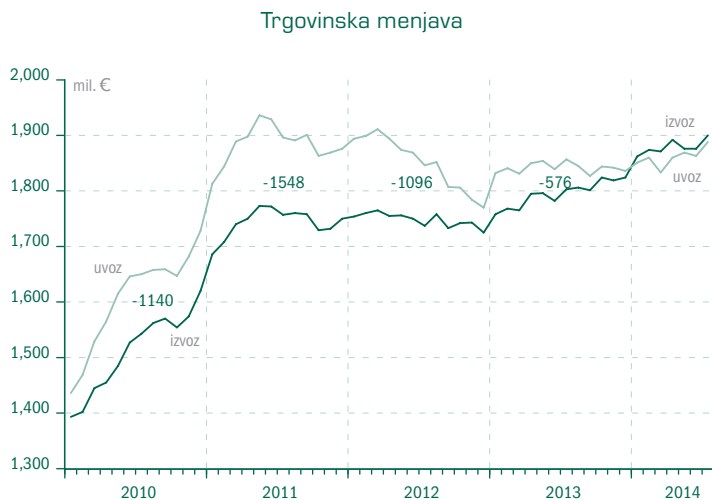
Trošenje prebivalstva se je končno »izklopalo« iz luknje, kamor je padlo po uveljavitvi ZUJF-a (ko je sredi 2012 letna stopnja padanja dosegla skoraj -7%). Tudi trošenje prebivalstva je po tretjem četrtletju 2013 prenehalo padati, čeprav so bile, podobno kot v evro območju, stopnje rasti zelo nizke.

Trošenje države, ki je v prvih dveh letih krize povečevalo končno trošenje v podobnem obsegu kot v evro območju, se je po uveljavitvi ZUJF-a začelo gibati natanko obratno od trošenja države v evro območju. Tam se je namreč dinamika trošenja države po sredini 2012 začela ponovno krepiti in je po prvem četrtletju 2013 trošenje države začelo tudi naraščati, medtem ko se je v Sloveniji po uveljavitvi ZUJF-a dinamika krčenja trošenja države še okrepila in se po začetku 2013 stabilizirala nekaj pod -2% letno.

Pričakovana dinamika povpraševanja ne kaže na spremembe v naslednjih nekaj mesecih, po pričakovanjih naj bi se rast trošenja v gibalala okoli dolgoletnega povprečja. Pričakovanja so se namreč na vseh segmentih trošenja ustalila blizu dolgoletnih povprečnih vrednosti. Pričakovano izvozno povpraševanje in povpraševanje po blagu (ki ga kažejo pričakovanja v trgovini na drobno in pričakovanja v predelovalni dejavnosti) že nekaj časa nihata okoli dolgoletnega povprečja, nihaji so zadnje mesece tudi vse manjši, tako da pričakovana dinamika trošenja v naslednjih mesecih zelo malo odstopa od dolgoletnega povprečja. Pričakovano povpraševanje po investicijskih delih gradbeništva (kot ga kažejo pričakovana naročila gradbeništva) je že na začetku 2014 doseglo dolgoletno povprečje, nato se je rast zaustavila, zdaj pa se zelo počasi zmanjšuje, tako da ima gradbeništvo zagotovljeno delo vsaj še štiri in pol meseca. V storitvenih sektorjih, kjer je pričakovano trošenje v 2012 (po ZUJF-u) močno padlo (z že sicer zelo nizke ravni), se je do avgusta letos opazno popravilo, saj je prvokrat po začetku 2010 zopet doseglo dolgoletno povprečje!

2. Poleti pospešitev rasti izvoza, uvoza in presežka blagovne bilance

Izvoz (bolj) in uvoz (manj) sta v poletnih mesecih pospešila rast, zato se je tudi presežek blagovne menjave povečal. Izvoz ostaja še naprej nosilec gospodarske rasti Slovenije. Po podatkih Eurostata za pet mesecev 2014 je Slovenija med uspešnimi članicami z dosežki blagovne menjave. Tako je med šestimi z medletno rastjo izvoza, dvanajstimi, ki jim uvoz ni rasel, med dvanajstimi s pozitivno bilanco in med desetimi članicami, ki so blagovno bilanco medletno izboljšale.

Vir. SURS, desezonirani podatki, številke kažejo letno trgovinsko bilanco v mil. €

Julija je bil skupni izvoz 2023 milijonov € (5.3% več kot julija 2013), skupni uvoz 1941 milijonov € (3.4% več kot leto prej), kar da presežek 82 milijona € oziroma 104.2% pokritost uvoza z izvozom. V celoti je bila odprema blaga v EU 1551 milijonov € (kar 8.90% več kot leto prej; nemški izvoz je v tem mesecu tudi dosegel rekordno raven, prvič preko 100 milijard €), prejem blaga iz EU je znašal 1577 milijonov € (4.9% več), kar da primanjkljaj le 26 milijonov €, oziroma 98.4% pokritje uvoza z izvozom. V menjavi z nečlanici EU je bil julijski izvoz 473 milijonov € (2.8% manj kot julija 2013), uvoz 364 milijonov € (2.7% manj kot pred letom), kar da presežek 109 milijonov € oziroma 130.0% pokritje uvoza z izvozom.

28

V letošnjih sedmih mesecih je bil celotni izvoz 13357 milijonov € (5.3% več kot v enakem obdobju 2013), celotni uvoz 13096 milijonov € (1.0% več), kar da presežek 261 milijonov € oziroma 102.0% pokritje uvoza z izvozom. V menjavi s članicami EU je bila v tem obdobju odprema blaga 10200 milijonov € (7.5% več kot v enakem obdobju lani), prejem blaga 10301 milijonov € (0.3% manj), tako da je bil primanjkljaj le 101 milijon €, pokritje uvoza z izvozom pa 99.0%. V blagovni menjavi z nečlanicami EU je bil v sedmih mesecih izvoz 3156 milijonov € (1% manj kot leto prej), uvoz 2795 milijonov € (6.0% več), kar da presežek 361 milijonov € ali 112.9% pokritje uvoza z izvozom.

Po podatkih Eurostata za prvih pet mesecev letos v primerjavi z enakim obdobjem lani je skupni slovenski izvoz porasel za 5%, kar je šesti največji skok med EU28 (največ Hrvaška za 10%), uvoz je stagniral, njegovo rast je imelo 15 članic EU28. Slovenska blagovna bilanca v petih mesecih je pozitivna 0.6 milijarde € (med 12 državami s presežkom), izboljšavo bilance pa je skupaj s Slovenijo imelo 10 članic EU28.

3. Gospodarska klima v avgustu nekoliko hladnejša

Gospodarska klima se je ob koncu poletja nekoliko ohladila. Po anketi Statističnega urada Republike Slovenije (SURS) o gospodarski klimi je bila vrednost njenega kazalnika v avgustu glede na julij za tri odstotne točke nižja, od avgusta 2013 je višja za 10 odstotnih točk, hkrati pa za odstotno točko višja od dolgoletnega povprečja. Upad kazalnika gospodarske klime v avgustu je bil predvsem posledica znižanja zaupanja v predelovalnih dejavnostih, ki je bilo za 5 odstotnih točk nižje kot julija, glede na avgust 2013 je bil kazalnik za 7 odstotnih točk višji, glede na dolgoletno povprečje pa za 5. Na znižanje zaupanja v predelovalnih dejavnostih sta vplivali predvsem znižani vrednosti kazalnikov skupna naročila in pričakovana proizvodnja. Vrednosti kazalnikov pričakovanj za naslednje tri mesece so se v avgustu v primerjavi s predhodnim mesecem večinoma znižale; zvišala se je le vrednost kazalnika zaloge.

V storitvenih dejavnostih se je klima ustalila, saj je bila vrednost kazalnika zaupanja v teh sektorjih v avgustu enaka kot predhodni mesec in hkrati za 5 odstotnih točk nižja od

dolgoletnega povprečja; v primerjavi z avgustom lani pa je bila njegova vrednost višja za 16 odstotnih točk.

Zaupanje v gradbeništvu se je skrhalo; vrednost kazalnika zaupanja je bila v avgustu za 4 odstotne točke nižja kot julija in za 4 odstotne točke višja kot avgusta 2013. Pomenljivo je, da so se vrednosti kazalnikov pričakovanj v gradbenem sektorju za naslednje tri mesece v primerjavi z julijem večinoma znižale; zvišali sta se le vrednosti kazalnikov tehnične zmogljivosti in cene.

Zaupanje v trgovini na drobno se je v avgustu glede na predhodni mesec zmanjšalo za 7 odstotnih točk, glede na avgust 2013 pa je bil kazalnik višji za 5 odstotnih točk. Pričakovanja za naslednje tri mesece so se v primerjavi s prejšnjim mesecem večinoma znižala, zvišali sta se samo vrednosti kazalnikov pričakovano zaposlovanje in pričakovane prodajne cene.

V EU28 se je gospodarska klima avgusta v primerjavi z enakim obdobjem lani popravila. V gradbeništvu so se naročila glede na mesec prej zvišala za 0,3 odstotne točke, glede na avgust lani pa so bila za dobrih 5 odstotnih točk višja. Glede na julij so se v avgustu za odstotno točko zvišala pričakovanja v trgovini na drobno, pričakovanja v predelovalnih dejavnostih pa so se v enakem obdobju popravila za 1,5 odstotne točke.

GOSPODARSKA AKTIVNOST IN ZAPOSLENOST

4. Industrijska produkcija precej boljša

Industrijska produkcija se je v medletni primerjavi precej popravila. Po originalnih (nedesezoniranih) podatkih SURS-a je bila v juliju kar za 7,8% višja kot v enakem mesecu leta 2013. Impulzni trend kaže, da se je zviševala po stopnji 0,33% mesečno.

Dejavnost rudarstva se je po originalnih (nedesezoniranih) podatkih SURS-a v juliju v primerjavi z julijem 2013 povečala za dobrih 5%. Vendar impulzni trend kaže, da se je v juliju dejavnost rudarstva tekoče hitro zniževala.

Produkcija predelovalnih dejavnosti se je po originalnih (nedesezoniranih) podatkih SURS-a v juliju v primerjavi z julijem 2013 povišala za 7,6%, merjeno z impulznim trendom pa se je v juliju zviševala po stopnji 0,35%.

Desezonirani podatki Eurostata kažejo, da je v juniju glede na maj industrijska produkcija v EU28 upadla za 0,1%, na območju evra (EA18) pa za 0,3%. Glede na junij lani pa je v letošnjem juniju industrijska produkcija v EU28 porasla za 0,7%, na območju evra pa je ostala na lanski junijski ravni. Med državami članicami, za katere so podatki, je industrijska

produkcija v juniju glede na mesec prej najbolj porasla na Malti (5,2%) in na Danskem (2,4%), najbolj pa je upadla na Irskem (-16,5%) in na Nizozemskem (-3,0%).

5. Zmeren porast turističnega povpraševanja

Po podatkih SURS-a je bila vrednost gradbenih del junija za 0,3% nižja od vrednosti gradbenih del, opravljenih v maju, v primerjavi z istim mesecem 2013 pa se je povečala za slabih 29 odstotkov.

30

Skupno število turističnih prenočitev se je povečalo. Junija jih je bilo za 4,8% več kot junija lani, po impulznem trendu pa se je skupno število prenočitev v šestem mesecu zviševalo po mesečni stopnji 0,82%. Pri tem je prišlo do upada domačega turističnega povpraševanja, saj je v juniju število turističnih prenočitev domačih gostov padlo za 1,3% glede na junij 2013. Impulzni trend prenočitev domačih gostov v letošnjem juniju kaže krčenje po stopnji 0,84%. Število prenočitev tujih gostov se je junija povečalo in sicer za 8,3% glede na enak mesec v letu 2013, impulzni trend prenočitev tujih gostov v juniju kaže rast po stopnji 1,63%.

Junija je bilo v zračnem prevozu prepeljanih za 4% več potnikov kot junija lani, število opravljenih potniških kilometrov v zračnem prevozu je prav tako večje in sicer za 5%. V cestnem mestnem prevozu je bilo junija prepeljanih za 3% več potnikov kot v istem mesecu 2013. V luki Koper je bil blagovni promet v juniju za 2% večji kot junija lani.

6. Brezposelnih nekoliko manj

Na trgu dela se je stanje še nekoliko popravilo. Število aktivnih prebivalcev se je po podatkih SURS-a v juniju zmanjšalo na 919441 oziroma za 313 oseb, od junija 2013 pa se je število povečalo za dobrih 6 tisoč oseb oziroma 0,7 odstotka. V juniju je bilo v Sloveniji 802089 delovno aktivnih prebivalcev. Glede na maj se je število delovno aktivnih povečalo za 2005 oseb, glede na junij 2013 pa za 5628 oseb ali 0,7 odstotka. Med zaposlenimi jih je bilo slabih 93% zaposlenih pri pravnih osebah, njihovo število pa se je od junija lani povečalo za 0,8 odstotka. Število zaposlenih pri fizičnih osebah se je glede na junij 2013 zmanjšalo za 1,5%. Med samozaposlenimi pa je bilo 60% samostojnih podjetnikov posameznikov, katerih število se je v juniju povečalo za 46, od junija 2013 pa za 6,3%.

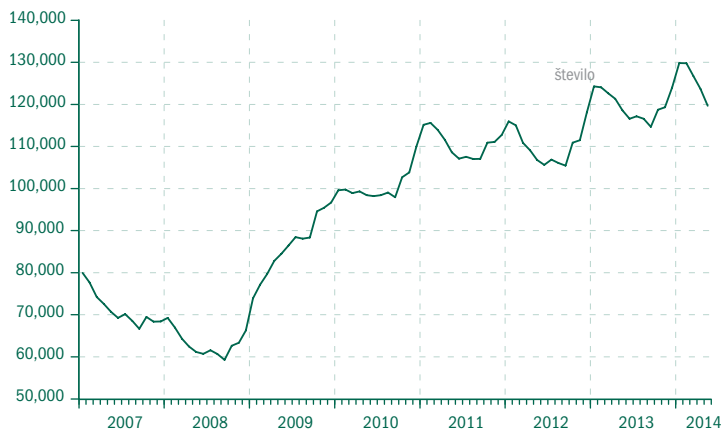
Po zadnjih podatkih ZRSZ je bilo v Sloveniji konec avgusta 2014 registriranih 114784 brezposelnih, kar je za 1415 oziroma 1,2% manj kot ob koncu julija, v primerjavi z avgustom 2013 pa je bilo brezposelnih za slabo šestino manj. V avgustu se je na Zavodu za zaposlovanje na novo prijavilo 5581 brezposelnih, kar je slabih 25% manj kot v juliju in za 13,4% manj kot avgusta 2013. Med novo prijavljenimi je bilo 783 iskalcev prve

zaposlitve, 1066 trajno presežnih delavcev in stečajnikov ter 2892 brezposelnih zaradi izteka zaposlitve za določen čas. Odliv iz brezposelnosti je avgusta znašal 6996 oseb, med njimi se jih je zaposlilo oziroma samozaposlilo 4254, kar je 24,1% manj kot julija in 3,9% več kot avgusta lani.

Po podatkih Eurostata je bila julija 2014 stopnja brezposelnosti na območju evra (EA18) 11,5%, kar je enako kot mesec prej ter 0,4 odstotne točke manj kot julija lani. V celotni evropski osemindvajseterici (EU28) je bila stopnja brezposelnosti v juliju 10,2% in se je glede na enak mesec v 2013 zmanjšala za 0,7 odstotne točke. Po Eurostatovih ocenah je bilo julija v EU28 24,9 milijona brezposelnih, od teh 18,4 milijona na območju evra. Med posameznimi članicami EU so v juliju najnižjo stopnjo brezposelnosti imeli v Avstriji in Nemčiji (4,9%), najvišjo pa v Španiji (24,5%) in v Grčiji, za katero majski podatek znaša 27,2%.

31

Iskalci dela

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje

CENE, PLAČE IN STROŠKI DELA

7. Cene derivatov krepijo deflacijske trende

Avgusta so življenjski stroški ostali nespremenjeni. Bolj dolgoročna dinamika cen je padla še nižje, medletna stopnja je postala negativna, rast impulznega trenda pa se je zmanjšala na okoli 2.4% letno.

Avgusta so se cene blaga že tretjič zaporedno zmanjšale. Bolj dolgoročna dinamika cen blaga je tako že opazno negativna (medletna stopnja se je zmanjšala na -0.9%). Cene

storitev se sicer še povečujejo, vendar tudi pri njih bolj dolgoročna dinamika hitro kopni. Avgusta je bila le še pol tako velika kot junija. Razen cen derivatov, ki tiščijo cene navzdol že nekaj mesecev, so avgusta zmanjševale rast skupnih življenjskih stroškov predvsem cene zelene tržnice. Po drugi strani pa so rast skupnih življenjskih stroškov podpirale predvsem cene oblačil in počitnic v paketu.

32

Primerljivo rast cen med članicami EU kaže harmoniziran indeks življenjskih stroškov. Ta se je avgusta povečal za 0.1. Tudi v evro območju je harmoniziran indeks avgusta stagniral in tudim tam cene blaga medletno padajo (dinamika se je sicer zmanjševala že dalj časa). Tudi v evro območju povzroča pospešeno stiskanje cen predvsem hitro pešanje cen energije, vendar je endogeno krčenje cen v Sloveniji bistveno bolj intenzivno kot v evro območju, saj se je zadnje mesece v Sloveniji osnovna inflacija praktično razpolovila, medtem ko v evro območju še naprej zelo počasi pada.

Cene industrijskih proizvajalcev so dostopne do julija, ko so se proizvajalčeve cene povečale za 0.1% in bile za okoli 0.6% nižje kot pred letom. Tekoča dinamika je bila najmočnejša v proizvodnji surovin in energentov, kjer so se proizvajalčeve cene julija povečale za okoli 0.3%. Navkljub julijski tekoči rasti pa so medletna povečanja proizvajalčevih cen v proizvodnji surovin in energentov julija še naprej opazno zaostajala za ostalimi sektorji.

Dinamika pričakovanih cen ne kaže opaznih sprememb v naslednjih treh mesecih. Avgusta so namreč cenovna pričakovanja ostala praktično nespremenjena. Še največja je bila sprememba pričakovanih cen blaga na drobno, te so se zadnja dva mesec namreč spustile na dolgoletno povprečje. Pred tem so se dalj časa zadrževale malo nad dolgoletnim povprečjem (navkljub temu pa so dejanske cene padale!). Nevarnost deflacije potrjujejo tudi pričakovane cene industrijskih proizvajalcev, saj se (tako kot pri cenah blaga na drobno) že dlje (okoli 3 leta) držijo dolgoročnega povprečja, pri tem pa dejanske proizvajalčeve cene medletno padajo že skoraj leto dni! Tako je bilo tudi avgusta. Po drugi strani pa so pričakovane cene v storitvenih sektorjih avgusta še naprej (tako kot vse mesece po januarju) naraščale, vendar tudi avgusta še niso dosegle dolgoletnega povprečja.

Svetovne cene surovin so se v mesecu dni (do sredine avgusta) povečale v evrih za 3.1%. Najbolj so se podražile surovine hrane (v evrih za skoraj 5%), med tem ko so se najbolj pocenile neprehrambene kmetijske surovine in nafta (v evrih za 1.7%). V zadnjem letu so se surovine pocenile (za okoli 1.2% v evrih). Najbolj so se pocenile neprehrambene kmetijske surovine (za skoraj 15%) in nafta (za dve tretjine toliko kot kmetijske surovine). V letu dni so porasle le cene kovin (v evrih za okoli 4%).

8. Plače še naprej stojijo

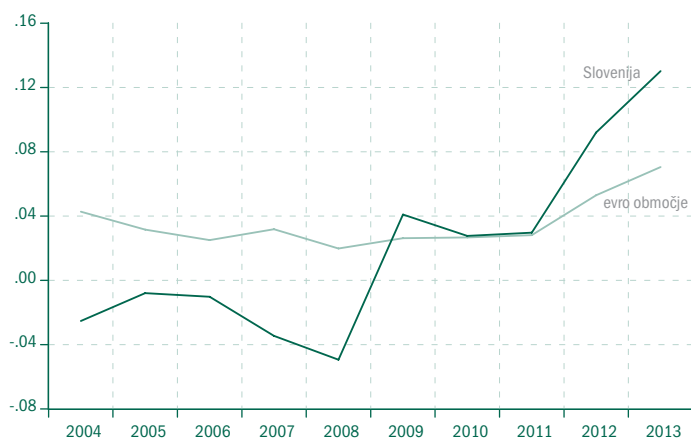
Podatki o povprečnih plačah so dostopni do junija, ko so se zmanjšale za 0.1%. Bolj dolgoročna dinamika se je ponovno malo okrepila (medletna stopnja rasti je porasla na

1.7%). Povečanje pa je bilo posledica večjega števila plačanih ur v primerjavi z junijem 2013, saj se je povprečna plača za plačano uro bolj dolgoročno celo opazno zmanjšala (rast impulznega trenda je padla na -3% letno).

Povprečne plače so junija opazno (za okoli 2.6%) porasle le v treh sektorjih (rudarstvu, oskrbi z električno energijo plinom in paro ter strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnostih). V javnofinančnem sektorju so stagnirale. V letu dni so plače najbolj porasle v rudarstvu (za 7.3%), precej nadpovprečno (za preko 3.4% letno) pa še v predelovalni dejavnosti, oskrbi z električno energijo in strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnostih).

Konkurenčnost stroškov dela

33

Vir: Eurosta; lastni izračuni

Opomba: Višek menjave s tujino (blago in nefaktorske storitve) na enoto prejemkov zaposlenih

Stroški dela potemtakem še naprej praktično stojijo. Navkljub temu pa se vedno znova pojavljajo trditve o tem, kako previsoki stroški dela zmanjšujejo konkurenčnost slovenskega gospodarstva in kako se tako povzročena nekonkurenčnost povečuje. Najnovejši primer takšne trditve je, na primer, slaba (močno poslabšana) ocena konkurenčnosti, ki jo je ugotovila Evropska komisija. V zadnjih nekaj številkah GG smo že večkrat pokazali, da so viški v menjavi s tujino, ki jih generira slovensko gospodarstvo četrti največji v evro območju, kakor tudi, da se po letu 2008 celotni prejemki zaposlenih na enoto dodane vrednosti (domačega bruto produkta) hitro zmanjšujejo. K temu je potrebno dodati, da Slovenija generira v evro območju tudi četrti največji višek v menjavi s tujino na enoto stroškov dela. Še več, kot kaže slika, tako merjena konkurenčnost slovenskega gospodarstva na tujih trgih tudi zelo hitro in močno presega povprečje evro območja. V lanskem letu je, na primer, vsak evro prejemkov zaposlenih v evro območju generiral 7 centov, v Sloveniji pa 13 centov (torej približno dvakrat toliko) viška v menjavi s tujino!

FINANČNA GIBANJA

9. Trošarine se trendno počasi znižujejo

Javnofinančni prihodki so avgusta porasli za 1.3%. Povečanje je bilo manjše od sezonskega, saj sta bila oba indikatorja bolj dolgoročne rasti avgusta negativna, rast impulznega trenda je bila celo zelo velika in negativna.

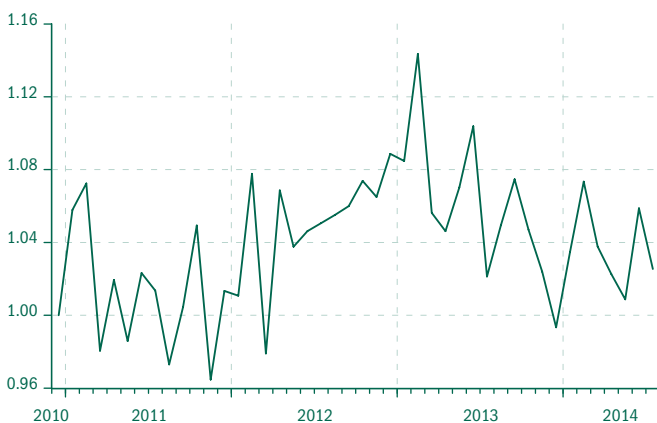
34

Avgusta so se zmanjšali samo domači davki na blago in storitve, medtem ko so neposredni davki in ostali prihodki celo močno porasli, saj so se povečali za 19%. Opazno avgustovsko povečanje je dvignilo tudi medletno stopnjo neposrednih davkov (na 3.5%). Domači davki na blago in storitve so se avgusta močno (kar za 22%) zmanjšali. Precej se je poslabšala tudi njihova bolj dolgoročna dinamika.

Tekočo in bolj dolgoročno dinamiko javnofinančnih prihodkov so avgusta krojile predvsem trošarine in poračun dohodnine!

Levji delež k zmanjšanju, ne le domačih davkov na blago in storitve temveč tudi skupnih javnofinančnih prihodkov, so prispevale trošarine, saj so se avgusta zmanjšale kar za 50 milijonov. Čeprav je res, da bi tako izrazito zmanjšanje donosa trošarin lahko bilo posledica časovnega premika vplačil, pa praktično enako veliko zaostajanje donosa glede na iste mesece 2013 v juliju in avgustu kaže tudi na možno zmanjševanje trošarin zaradi trajnejšega hitrega zmanjševanja cen derivatov. Za končno oceno bo potrebno počakati na podatke še za nekaj naslednjih mesecev.

Trošarine

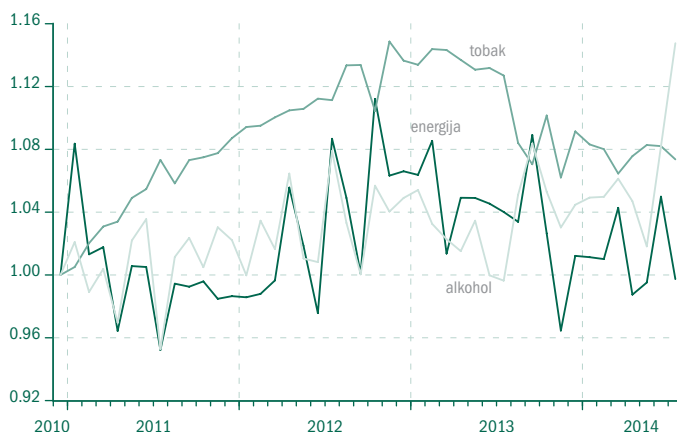

Vir: MF; lastni izračuni

Opomba: Trošarine; dvanajstmesečne drseče sredine; normirano na 2010/12=1

Slika sicer kaže, da se trošarine že od konca 2013/I trendno zmanjšujejo. Tako so bile v prvih dveh četrtletjih 2013 trendno za 5% višje kot v prvih dveh četrtletjih 2014. Druga slika kaže, da so se sicer najbolj zmanjšale trošarine od tobačnih izdelkov. Vendar so, zaradi svojega deleža v celotnih trošarinah, največ prispevale k zmanjševanju celotnega donosa trošarine od energije. Te namreč predstavljajo okoli 65% donosa vseh trošarin, tobak pa le 25%. Krčenje trošarin na energijo je tako v letošnjem prvem polletju na letni ravni prispevalo okoli 50 milijonov manj kot v prvem polletju 2013!

Vrste trošarin

Vir: MF; lastni izračuni

Opomba: Trošarine; dvanajstmesečne drseče sredine; normirano na 2010/12=1

Tudi davek na dodano vrednost je avgusta opazno padel, vendar je bil padec verjetno predvsem sezonske narave, saj je bilo medletno preseganje ustreznega donosa v 2013 avgusta celo večje kot julija (17 oziroma 10 milijonov).

Med pomembnejšimi oblikami neposrednih davkov in ostalih prihodkov, se je avgusta povečal predvsem donos dohodnine, saj je bil zaradi poračunov kar za 120 milijonov večji kot julija. Vse ostale večje neposredne davčne oblike (prispevki, takse pristojbine) so avgusta prinesle enako ali malo manj kot julija. Glavni razlog za to je sezona, avgust je namreč za davčni donos sezonsko šibek mesec, kar dokumentira zelo podoben presežek teh davčnih oblik v juliju oziroma avgustu nad ustreznimi vrednostmi v 2013.

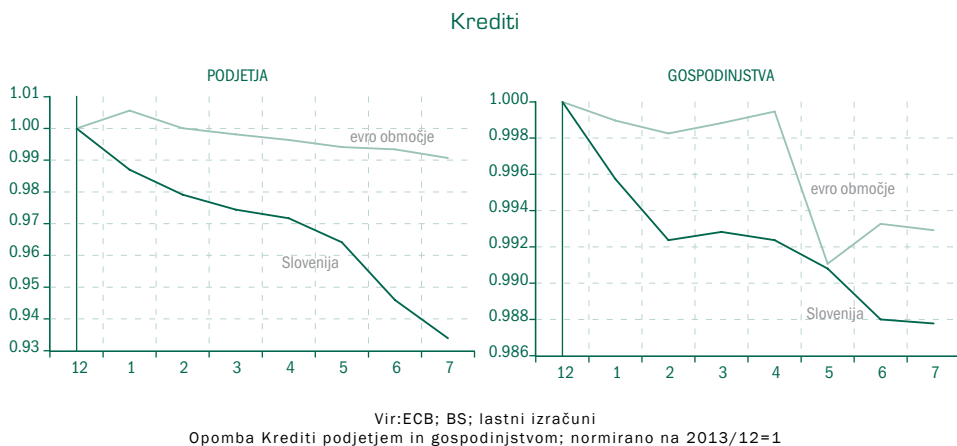
10. Depoziti naraščajo, čeprav krediti padajo hitreje kot pred sanacijo

Skupni krediti so julija ponovno opazno padli (za 180 milijonov oziroma skoraj 1%), tudi bolj dolgoročna dinamika je ostala na nizki ravni, ki jo je dosegla že junija. Celoten padec

je bil posledica zmanjšanja kreditov nefinančnim korporacijam (podjetjem), saj so krediti gospodinjstvom ostali praktično nespremenjeni.

Navkljub padanju kreditov se skupni depoziti (privatnih enot) še naprej povečujejo. Julija so depoziti podjetij in gospodinjstev porasli za 0.5% (120 milijonov). Bolj dolgoročna dinamika depozitov se je tako ponovno povečala (medletna stopnja je bila 3.7%), to so stopnje rasti depozitov, ki so bile normalne do drugega četrtertletja 2011, ko je zaradi serije referendumskih blokad zakonov (še zlasti pokojninskega) gospodarstvo padlo v slabo ravnotežje in je postalo eksterno financiranje države zelo negotovo!

36

Ker (za razliko z lanskim letom) v letošnjem letu privatne (nefinančne enote) zunanja posojila neto odplačujejo (do julija je bilo kumulativno zmanjšanje ustreznih tujih posojil 127 milijonov), postaja vse bolj jasno, kot smo trdili v GG že jeseni 2013, da gospodarstvo pri sedanjí strukturi povpraševanja, celo pri dinamiki rasti 2.5% letno, praktično ne potrebuje oziroma nima podpore bank. Pri sedanjí strukturi povpraševanja namreč generira neto povprečen mesečni višek v tekočih transakcijah bistveno več kot 80 milijonov, kar bi sicer moralo biti normalno naraščanje kreditnega napajanja gospodarstva ob letni rasti okoli 2.5%.

Prav veliki viški v tekočih transakcijah omogočajo navkljub mizerni bančni podpori ne le sedanjo rast gospodarstva temveč tudi naraščanje depozitov podjetij in prebivalstva. Kot kažejo slike, kreditno napajanje podjetij in prebivalstva tudi po sanaciji bank še naprej pada, še več, padanje skupnih kreditov nefinančnim privatnim (rezidentnim) enotam je celo hitrejše kot pred sanacijo. Krediti podjetjem v letošnjem letu padajo po letni stopnji okoli 12% (septembra 2013 je bila medletna stopnja -9.3%), medtem ko krediti prebivalstvu po sanaciji padajo po 2.4% letno (septembra 2013 je bila medletna stopnja -3.1). Kakšna je

narava argumentov (regulatorja in bank) za tveganost kreditov - nesolventnost potencialnih kreditojemalcev - smo omenili že v predhodnih GG (sektor prebivalstva v Sloveniji je, na primer, med najbolj solventnimi v evro območju, krediti gospodinjstvom v Sloveniji pa padajo hitreje kot v evro območju). Kako smiselno pa je argument (istih akterjev) o tem, da ni povpraševanja po kreditih, pa kažejo letošnji podatki o rasti in potrošni strukturi domačega produkta! Velja tudi opozoriti, da pri sedanji poslovni usmeritvi bank (in regulatorja) tudi od najnovejših-napovedanih »Draghinomic« potez ECB v Sloveniji ni pričakovati sprememb v kreditni podpori, saj so banke v Sloveniji že tako nabite z likvidnostjo, da sistematično in v velikem obsegu odplačujejo celo najcenejši (!), namreč centralno bančni, vir - samo v letošnjem letu se je ta zmanjšal za 2 milijardi - za 55%!

37

ECB je septembra v strahu pred deflacijo zmanjšala svoje osnovne obrestne mere; obrestno mero refinanciranja je spustila z 0.15 na 0.05, depozitno pa še globlje v negativne vrednosti. Ukrep ni bil niti kozmetične narave, saj so obrestne mere ECB že tako praktično na ničli, pa njihovo znižanje ni signaliziralo nič novega. Tako bo ostalo tudi v naprej, če bo ECB intenzivno krčila svojo bilanco, čeprav bo gospodarstvo stagniralo, inflacija pa padala. Torej, če bo delala tako, kot v zadnjem letu in pol, ko se je njena bilanca skrčila za 33% (za 1000 milijard evrov), medtem ko so druge velike centralne banke bilančno vsoto, ob sicer precej boljših gospodarskih dosežkih, povečevale ali zadrževale nespremenjeno.

Na posledice znižanja obrestnih mer ECB bo potrebno počakati še nekaj mesecev, saj po juniju podatki še niso dostopni. Razen majhnega (okoli 0.1 točke) zmanjšanja obrestnih mer na potrošniške kredite, je bilo junija pri detajlističnih obrestnih mera zatišje.

11. Po sedmih mesecih je presežek na tekočem delu plačilne bilance že preko ene milijarde €

V poletnih mesecih so bila ugodna tudi plačilnobilančna gibanja. Pozitivni saldo ostaja na visoki ravni okrog 6% BDP.

Julija je bil saldo tekoče bilance 166.8 milijonov € (v enakem mesecu 2013 je bil 149.5 milijonov), kar je rezultat pozitivne blagovne bilance 162.9 milijonov € (junija lani 154.2 milijonov €), pozitivne storitvene bilance 130.9 milijonov € (195.3 milijonov €), ker je bil zaslužek od turizma zaradi slabega vremena letos preko 50 milijonov manjši. Pri dohodkih faktorjev je primanjkljaj 75.3 milijonov € (lani 156.6 milijonov €), neto odliv tekočih transferov pa je bil -51.6 milijonov € (144.8 milijonov €). v dohodkih faktorjev

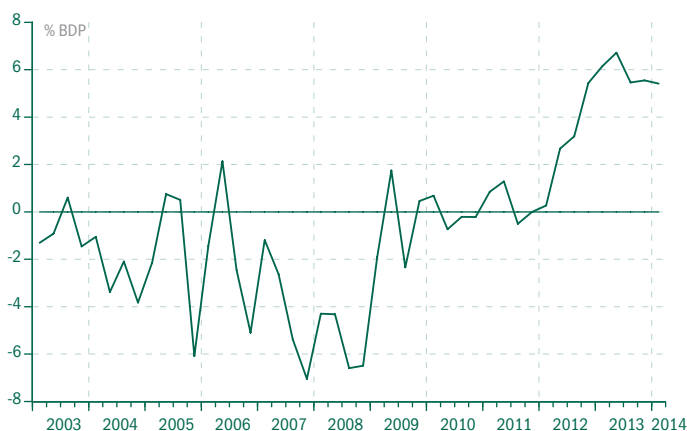
Plačilna bilanca
(milijoni evrov)

		januar-julij		Julij	
		2013	2014	2013	2014
I.	Tekoči račun	1.255,2	1.098,1	149,5	166,8
1.	Blago	524,6	761	154,2	162,9
2.	Storitve	1.217,8	978,2	195,3	130,9
	- transport	804,5	871,7	125,4	136,9
	- potovanja	723,7	635,9	120,5	56,4
3.	Dohodki	-404,3	-552,2	-156,6	-75,3
	- od dela	196,8	182,2	28,3	25,5
	- od kapitala	-601,1	-734,5	-184,9	-100,8
4.	Tekoči transferi	-82,9	-88,9	-43,3	-51,6
	- državni	18,9	-31,1	-18,6	-30,1
II.	Kapitalski in finančni račun	-1.672,5	-1.483,6	-109,2	-255,8
A.	Kapitalski račun	43,5	-20,7	15,9	18,7
B.	Finančni račun	-1.715,9	-1.462,8	-125,1	-274,4
1.	Neposredne naložbe	-599,3	598,3	150,7	26,0
2.	Naložbe v vrednostne papirje	2.100,5	4.617,5	-130,2	329,7
3.	Finančni derivativi	-13,4	11,7	-6,2	-4,1
4.	Ostale naložbe	-3.169,5	-6.526,4	-57,7	-627,6
5.	Mednarodne denarne rezerve	-34,3	-163,9	-81,7	1,6
III.	Neto napake in izpustitve	417,3	385,5	-40,3	88,9

Vir: Banka Slovenije

V sedmih mesecih skupaj znaša presežek tekoče bilance 1098.1 milijonov € (v enakem obdobju lani je bil 1255.2 milijonov €). Pri tem znaša pozitiven blagovni saldo 761.0 milijonov € (lani 524.6 milijonov €), pozitiven storitveni saldo 978.2 milijonov € (lani 1217 milijonov €; osnovna vzroka zaostajanja sta slabša salda iz turizma in ostalih poslovnih storitev), neto odhodki faktorjev so -552.2 milijona € (lani -404.3 milijonov €, zaradi skoka za plačilo obresti), neto odliv tekočih transferov pa je znašal -88.9 milijonov € (lani -82.9 milijonov €).

Četrtna tekoča plačilna bilanca Slovenije 2003/1-2014/1

Vir: Eurostat

39

Kapitalski in finančni račun znaša po sedmih mesecih -1438.6 milijonov € (v enakem obdobju lani je bil -1672.5 milijonov €), kar pomeni zmanjšanje obveznosti oziroma povečanje terjatev. Pri tem kaže kapitalski račun saldo -20.7 milijonov € (lani +43.5 milijonov €), finančni račun pa saldo -1462.8 milijonov € (lani -1715.9 milijonov €). Neto neposredne tuje naložbe v Slovenijo so v sedmih mesecih letos pozitivne 598.3 milijonov €, lani so bile negativne -599.3 milijonov €. Pri naložbah v vrednostne papirje gre za povečanje zadolžitve za 4617.5 milijonov €, lani za 2100.5 milijonov €. Ostale naložbe so bile -6526.4 milijonov €, lani -3169.5 milijonov €. Podatki o naložbah v vrednostne papirje in ostalih naložbah posredno razkrivajo način razdolževanja Slovenije; še naprej prihaja do razdolževanja na mikro ravni, ki ga delno zamenjuje zadolževanje na državni makro ravni.

Po podatkih EUROSTAT dosega EU28 presežek v tekoči bilanci 0.8% BDP v prvem in 0.4% BDP v drugem četrtletju. Članice evro območja (EA18) imajo presežek v višini 2.3% BDP v prvem in 2.4% BDP v drugem četrtletju. Slovenski presežki so relativno mnogo večji.

Po podatkih Banke Slovenije iz avgusta 2014 je znašal konec junija bruto zunanji dolg 44004 milijonov € (mesec prej je bil za 379 milijonov € manjši), pri čemer je delež javnega in javno garantiranega porasel na 56.6%. Neto zunanji dolg je znašal konec junija 12274 milijonov €, kar je 270 milijonov € manj kot mesec prej. Donos na slovenske 10-letne obveznice se še znižuje. 10. septembra je znašal 2.68%, dobro leto nazaj je bil prek 7%. Pri mednarodnih rezervah Banke Slovenije ni večjih sprememb. Konec julija 2014 so znašale skupaj 864.3 milijone €, kar je 7.8 milijonov € več kot mesec prej. Neznatno so porasle vse kategorije (imetja SDR, rezervna pozicija pri IMF, devizne rezerve) razen imetij zlata.

Nekaj značilnosti plačilne bilance Slovenije, 2000-2013

	tekoči račun	blago in storitve	dohodki	od dela	od kapitala	obresti	tekoči transferi	finančni račun	vredn. papirji	ostale
2000	-2,69	-3,39	0,13	0,81	-0,68	-0,02	0,13	2,48	0,87	2,13
2001	0,17	-0,64	0,19	0,73	-0,54	-0,09	0,06	-0,63	0,34	4,22
2002	1,02	1,45	-0,68	0,65	-1,33	-0,20	0,08	0,67	-0,28	2,30
2003	-0,76	-0,01	-0,84	0,52	-1,36	-0,22	0,26	0,81	-0,86	3,29
2004	-2,63	-1,18	-1,18	0,51	-1,68	-0,15	0,36	2,92	-2,33	3,46
2005	-1,73	-0,37	-1,03	0,45	-1,48	-0,18	0,47	3,77	-4,57	9,19
2006	-1,75	0,24	-1,42	0,35	-1,76	-0,29	0,58	3,94	-4,65	5,06
2007	-4,17	-1,18	-2,28	0,15	-2,43	-0,55	0,63	5,70	-6,52	12,60
2008	-5,45	-1,92	-2,77	0,02	-2,79	-0,82	0,68	7,04	1,54	4,45
2009	-0,49	2,05	-2,04	0,27	-2,32	-0,77	0,19	0,43	13,07	-11,23
2010	-0,14	1,27	-1,66	0,42	-2,08	-0,67	-0,22	1,34	5,51	-5,10
2011	0,40	1,44	-1,45	0,65	-2,10	-0,86	-0,35	-1,08	5,09	-7,68
2012	2,90	4,39	-1,53	1,06	-2,59	-0,87	-0,43	-2,92	-0,63	-2,60
2013	5,96	7,39	-1,60	0,99	-2,59	-0,85	-0,83	-8,31	11,29	-17,79

Vir: Eurostat

Nekaj značilnosti plačilne bilance med letom 2000 in 2013 kaže tabela, v kateri so njene sestavine prikazane kot deleži v bruto domačem produktu. Očitno je, da z lanskimi in letošnjimi presežki plačujemo početje iz let 2005-2008. Prav tako nam, čeprav zmeraj »premajhne«, prodaje premoženja tujcem povečujejo primanjkljaj na računu dohodkov, plačilo obresti pa se približuje odstotku BDP. Škodo, ki smo si jo naredili z velikimi prilivi kapitala porabljenega za povečevanje virtualnega finančnega bogastva, zdaj plačujemo z velikimi odlivi kapitala. Zadnja stolpca posredno kažeta mehanizem tudi zadolževanja v razdobju 2005-2008 in njegovega razdolževanja lani; takrat je s tokovi prek ostalih investicij rasla zadolžitev privatnega in »privatnega« sektorja, v letu 2009 in zdaj s tokom prek računa naložb v vrednostne papirje (prodajo državnih obveznic) država omogoča razdolževanje privatnega in »privatnega« sektorja.

Leto	Prebivalstvo			Domače končno trošenje za blago in tržne storitve						Skupno		
	mio. €	letni porast	mesečna rast	Investicije v osn. sredstva			Širša država					
				mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast
2007	17205	7,8	0,73	9631	21,0	0,99	2212	6,7	1,16	29048	11,8	0,87
2008	19243	8,8	0,00	10405	9,78	0,87	2526	14,18	1,35	32174	9,50	0,87
2009	18852	-2,30	-2,78	8369	-22,11	-23,57	2512	-0,57	2,56	29732	-8,70	-9,29
2010	19578	0,74	3,64	7651	-9,69	-5,79	2512	-0,10	-1,79	29741	-2,24	-1,78
2011	20675	2,80	1,19	6694	-6,62	-0,96	2443	-2,77	-5,99	29812	0,07	-0,11
2012	20452	-1,08	-0,43	6157	-8,03	-6,99	2363	-3,27	-4,63	28972	-2,82	-2,26
2013	19524	-1,76	2,62	6304	0,47	-0,76	2237	-5,32	-6,49	28066	-1,56	-2,54
2013/I	4445	-4,23		1447	-1,68		559	-4,80		6452	-3,72	
4	1615	-1,37	0,08	527	0,70	1,35	198	-8,09	1,00	2340	-1,52	0,51
5	1622	-3,67	-0,28	527	-3,23	-0,76	194	1,40	0,95	2344	-3,17	-0,24
6	1711	-1,55	0,09	539	-1,74	-0,19	174	-8,43	-1,40	2425	-2,12	-0,02
II	4948	-2,20		1594	-1,45		566	-5,16		7108	-2,27	
7	1665	-2,85	-0,16	531	-0,80	-0,58	198	0,14	1,03	2394	-2,16	-0,11
8	1664	-1,87	0,37	496	-2,15	-0,64	161	-17,19	-3,63	2320	-3,17	-0,14
9	1674	0,09	-0,55	563	0,14	0,66	167	7,14	-0,06	2405	0,56	-0,2
III	5003	-1,55		1590	-0,90		527	-4,00		7119	-1,59	
10	1779	-0,19	0,57	605	15,71	2,05	173	-19,65	-1,63	2557	1,45	0,72
11	1615	-0,15	0,34	596	10,22	1,73	183	-12,59	-1,06	2394	1,12	0,55
12	1734	2,56	0,44	472	-8,70	-2,62	230	11,65	-1,23	2435	0,93	-0,40
IV	5128	0,74		1673	5,85		586	-7,10		7386	1,17	
2014/1	1489	0,26	1,23	501	4,87	0,54	176	-10,64	-0,90	2166	0,28	0,87
2	1358	1,13	0,14	555	4,78	1,35	184	18,28	2,49	2097	3,40	0,64
3	1595	3,48	0,05	686	5,28	0,85	171	-17,28	-0,29	2452	2,18	0,27
I	4442	1,66		1742	5,00		531	-5,06		6715	1,93	
4	1669	4,93	1,26	644	8,25	1,93	183	-7,39	-0,50	2495	4,74	1,28
5	1588	-0,89	-0,52	630	6,53	0,17	165	-14,96	-1,10	2383	-0,20	-0,38
6	1667	-1,44	-0,47	617	1,77	-0,51	190	8,91	2,11	2473	0,08	-0,31
II	4924	0,81		1890	5,49		538	-4,97		7352	1,52	

Izvoz													
Leto	Izvoz Slovenije *			Izvoz Slovenije izven EU27 **			Izvoz EU27 **			Izvozne cene Slovenija **		Izvozne cene EU27 **	
	mil. €	letni porast	mesečna rast	mil. €	medletna stopnja	mil. €	medletna stopnja	mil. €	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja
2007	19387	15,7	0,85	6740	15,3	1237251	6,7	1237251	6,7	105,7	2,1	104,9	1,5
2008	19724	1,74	-0,68	7407	9,90	1308960	5,4	1308960	5,4	109,3	3,4	108,0	2,9
2009	16006	-18,85	-21,86	5773	-22,07	1090939	-16,6	1090939	-16,6	107,3	-1,82	107,0	-0,84
2010	18251	14,02	16,09	6359	10,16	1338504	22,63	1338504	22,63	110,3	2,75	112,7	5,27
2011	20458	12,10	13,22	7255	13,87	1530880	13,47	1530880	13,47	117,6	6,57	117,7	4,45
2012	20884	2,08	1,60	7827	7,89	1685277	10,09	1685277	10,09	124,2	2,90	124,7	4,80
2013	21620	2,65	1,85	6447	3,02	1733123	2,97	1733123	2,97	107,2	-0,27	108,7	-0,88
2013/I	5266	0,78		1553	13,11	418867	3,42	418867	3,42	106,2	-1,82	109,1	0,31
4	1921	9,68	2,05	597	15,76	150647	14,51	150647	14,51	107,9	0,37	109,4	0,64
5	1804	-0,38	-0,35	538	-0,98	154612	6,88	154612	6,88	108,8	2,26	108,8	-0,55
6	1795	-2,51	-0,75	514	-11,75	144862	-0,77	144862	-0,77	104,8	-1,60	109,1	-0,46
II	5520	2,15		1648	0,46	450120	6,61	450120	6,61	107,2	0,34	109,1	-0,12
7	1917	7,81	1,28	586	3,19	155302	4,33	155302	4,33	107,4	-2,01	107,7	-2,09
8	1518	-2,54	0,21	462	-8,61	133537	-4,42	133537	-4,42	110,0	0,92	108,3	-2,70
9	1892	5,06	-0,32	537	1,38	141106	3,07	141106	3,07	105,7	0,38	108,4	-1,99
III	5327	3,71		1585	-1,13	429946	1,05	429946	1,05	107,7	-0,25	108,1	-2,26
10	1994	3,92	1,44	565	-1,67	153699	1,67	153699	1,67	106,9	-0,28	108,4	-1,36
11	1870	-0,60	-0,27	544	-3,34	142288	-2,87	142288	-2,87	108,1	2,37	108,4	-1,45
12	1642	9,89	0,35	553	9,44	138204	4,12	138204	4,12	107,7	-0,09	108,5	-1,45
IV	5506	4,00		1662	1,18	434191	0,88	434191	0,88	107,6	0,66	108,4	-1,42
2014/1	1817	8,73	2,06	487	4,66	130449	-0,99	130449	-0,99	107,5	1,80	107,6	-1,56
2	1779	4,60	0,68	532	4,96	135816	1,01	135816	1,01	108,9	3,42	107,4	-1,47
3	1993	5,17	-0,14	604	4,05	142783	-6,47	142783	-6,47	106,9	-0,83	107,5	-1,47
I	5588	6,12		1623	4,53	409047	-2,34	409047	-2,34	107,8	1,44	107,5	-1,50
4	1965	2,28	1,36	614	2,98	138929	-7,78	138929	-7,78	108,9	0,93	107,0	-2,19
5	1834	1,69	-0,84	520	-3,27	141010	-8,80	141010	-8,80	107,2	-1,47	107,7	-1,01
6	1946	8,42	-0,02	592	15,12	141772	-2,13	141772	-2,13	105,0	0,19	108,6	-0,46
II	5746	4,08		1726	4,73	421710	-6,31	421710	-6,31	107,0	-0,12	107,8	-1,22
7	2023	5,54	1,31										

*podatki SURS, ** podatki Eurostat

Uvoz													
Leto	Uvoz Slovenije*			Uvoz Slovenije izven EU27**			Uvoz EU27**			Uvozne cene Slovenija**		Uvozne cene EU27**	
	mil. €	letni porast	mesečna rast	mil. €	medletna stopnja	mil. €	medletna stopnja	mil. €	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja
2007	21236	16,0	0,87	6050,0	41,4	1422211	5,2	120,2	3,9	111,7	0,6		
2008	22648	6,65	-0,05	7240,0	19,7	1550276	8,12	128,0	6,8	121,8	8,7		
2009	16773	-25,94	-28,77	5527	-23,65	1198313	-22,70	117,8	-7,96	108,9	-10,53		
2010	19504	16,29	17,44	7292	31,94	1482947	23,70	128,0	8,65	123,8	13,65		
2011	21954	12,56	14,40	8250	13,06	1681150	11,40	138,7	8,33	137,2	10,80		
2012	22051	0,44	-0,51	8166	-1,02	1782930	6,05	141,1	4,58	146,5	6,26		
2014	22180	0,46	-0,64	7525	7,89	1683261	-6,39	108,3	-3,50	114,4	-3,65		
2013/I	5514	-2,10		1753	-3,63	422103	-7,00	110,4	-0,21	116,4	-1,86		
4	1908	5,32	1,50	671	19,59	142673	-2,12	110,7	0,91	116,0	-2,19		
5	1949	3,38	0,06	622	5,53	140241	-7,07	109,1	-1,00	114,0	-3,06		
6	1756	-5,82	-0,77	549	-13,97	136792	-7,33	109,6	-3,61	114,0	-2,90		
II	5613	0,93		1843	2,99	419705	-5,53	109,8	-1,26	114,7	-2,71		
7	1889	3,06	1,00	647	18,86	144807	-2,09	106,7	-5,24	113,0	-3,99		
8	1581	-7,31	-0,62	604	7,99	136149	-11,86	106,9	-7,20	114,3	-5,93		
9	1866	4,20	-1,08	652	17,98	141655	-6,54	106,8	-7,77	115,2	-5,11		
III	5336	0,12		1903	14,90	422610	-6,90	106,8	-6,75	114,2	-5,02		
10	2013	1,02	0,96	793	34,58	149584	-7,31	107,2	-3,34	113,2	-4,71		
11	1965	4,70	-0,01	653	7,26	139221	-6,86	105,5	-7,37	111,4	-5,35		
12	1739	3,19	-0,31	581	13,28	130038	-3,77	106,5	-6,08	112,2	-4,92		
IV	5717	2,93		2027	18,48	418843	-6,09	106,4	-5,62	112,3	-4,99		
2014/1	1782	-4,40	0,80	623	1,04	144065	-3,83	107,0	-2,90	113,0	-2,75		
2	1783	0,71	0,56	605	13,99	131107	-2,00	107,0	-2,64	113,3	-2,58		
3	1914	1,80	-0,94	641	5,86	138848	0,23	106,5	-4,05	112,8	-3,26		
I	5479	-0,64		1869	6,63	414020	-1,91	106,8	-3,20	113,0	-2,86		
4	1903	-0,29	1,12	673	0,22	138025	-3,26	106,1	-4,16	110,6	-4,66		
5	1917	-1,61	-0,02	719	15,55	140472	0,17	104,8	-3,94	110,9	-2,72		
6	1856	5,70	0,20	663	20,87	138827	1,49	104,9	-4,29	111,7	-2,02		
II	5676	1,13		2055	11,55	417324	-0,57	105,3	-4,13	111,1	-3,14		
7	1941	2,77	1,35										

*podatki SURS, ** podatki Eurostat

44

Leto	Naročila, pričakovanja in poslovni optimizem v EU										
	Poslovna klima EU28			Naročila, predelovalna dejavnost EU28			Naročila, gradbeništvo EU28			Trgovina na drobno pričakovanja EU28	
	ocena stanja	medletna sprememba	indeks naročil	ocena stanja	medletna sprememba	indeks naročil	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	EU 27	Slovenija
2008	-0,38	-1,67	-17,24	-15,51	-18,47	-17,24	-9,17	-3,58	-17,69	-10,09	-4,28
2009	-2,55	-2,17	-45,33	-53,00	-37,49	-45,33	-28,09	-13,12	-9,54	-26,53	-16,44
2010	0,45	2,92	-43,25	-24,36	28,65	-43,25	2,08	6,02	19,12	-5,13	21,40
2011	0,60	0,16	-40,31	-11,68	12,70	-40,31	4,12	-0,64	-6,85	-2,33	2,62
2012	-0,70	-1,30	-41,17	-24,07	-12,39	-41,17	-0,86	-5,45	-4,81	-10,70	-8,37
2013	-0,44	-0,20	-39,82	-22,78	1,30	-39,82	1,35	-0,70	4,76	-7,63	3,08
2013/1	-0,8	-0,9	-42,7	-28,1	-8,6	-42,7	-1,7	-7,0	2,4	-9,5	-3,2
4	-1,0	-0,8	-43,2	-30,0	-11,4	-43,2	-5,8	-5,4	-9,5	-9,1	-3,9
5	-0,7	-0,3	-40,9	-27,5	-4,6	-40,9	-0,1	-1,1	1,0	-9,1	-0,4
6	-0,7	-0,1	-39,3	-23,7	-1,0	-39,3	0,9	-1,9	-3,1	-9,1	1,0
II	-0,8	-0,4	-41,1	-27,1	-5,7	-41,1	-1,7	-2,8	-3,9	-9,1	-1,1
7	-0,5	0,3	-38,6	-22,2	0,0	-38,6	-1,6	-1,1	7,2	-9,4	2,6
8	-0,3	0,5	-37,5	-16,7	8,0	-37,5	1,6	5,4	13,2	-4,7	7,1
9	-0,2	0,7	-33,1	-17,5	8,0	-33,1	7,3	7,8	16,0	-3,1	8,9
III	-0,3	0,5	-36,4	-18,8	5,3	-36,4	2,4	4,0	12,1	-5,7	6,2
10	0,0	1,2	-39,0	-19,3	13,4	-39,0	6,1	5,8	11,5	-6,2	10,3
11	0,3	-0,6	-38,0	-16,0	15,0	-38,0	6,9	0,9	2,1	-6	11,1
12	0,3	-0,5	-37,8	-15,6	14,5	-37,8	8,1	3,3	12,5	-6,2	9,9
IV	0,2	0,0	-38,3	-17,0	14,3	-38,3	7,0	3,3	8,7	-6,1	10,4
2014/1	0,2	1,2	-41	-17,3	12,9	-41	2,0	4,3	17,8	-3,3	9,0
2	0,4	1,1	-39,5	-15,1	11,3	-39,5	4,7	9,6	13,0	-0,7	7,5
3	0,4	1,2	-39,2	-14,1	13,7	-39,2	1,8	9,1	13,3	-0,5	7,5
I	0,3	1,2	-39,9	-15,5	12,6	-39,9	2,8	7,7	14,7	-1,5	8,0
4	0,3	1,3	-36,4	-12,2	17,8	-36,4	6,8	17,8	23,2	0,4	9,5
5	0,4	1,1	-37,1	-12,8	14,7	-37,1	3,5	14,4	15,5	-0,9	8,2
6	0,2	0,9	-35,6	-12,5	11,0	-35,6	3,5	9,7	11,6	-2,8	6,2
II	0,3	1,1	-36,4	-12,5	14,5	-36,4	4,6	14,0	16,8	-1,1	8,0
7	0,2	0,7	-32,4	-13,3	8,9	-32,4	6,2	7,2	8,3	-4,5	4,9
8	0,2	0,5	-32,1	-11,8	4,9	-32,1	5,4	8,2	2,8	-3,5	1,2

Naročila, pričakovanja in poslovni optimizem v Sloveniji												
Leto	Gospodarska klima			Naročila, predelovalna dejavnost			Naročila, gradbeništvo			Trgovina na drobno pričakovanja		
	ocena stanja	medletna sprememba		ocena stanja	medletna sprememba	indeks naročil	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	Poslovni optimizem
2007	13,4	3,1		8,3	3,8	13,0	19,4	40,9	4,8	11,6		medletna sprememba
2008	2,2	-11,2		-19,3	-27,6	-6,5	-19,5	30,5	-10,4	-4,3		1,8
2009	-22,3	-25,5		-61,7	-42,4	-61,7	-55,2	0,0	-30,5	-22,9		-15,9
2010	-8,8	12,9		-24,6	37,1	-68,8	-7,1	24,9	24,8	-0,9		-18,6
2011	-6,7	2,0		-15,5	7,0	-59,3	9,7	24,7	-1,8	-0,3		22,0
2012	-16,7	-10,0		-32,4	-16,9	-52,7	6,6	20,0	-4,7	-10,9		-0,1
2013	-13,4	3,3		-26,5	5,8	-32,5	20,2	24,0	4,0	-5,3		-10,6
2013/I	-14,7	-3,0		-36,2	-7,9	-53,4	7,5	20,7	12,5	-6,3		5,5
4	-13	2,0		-30,1	-1,3	-47,1	14,4	37,5	0,0	-5,1		-3,1
5	-13	0,0		-22,4	5,4	-35,0	20,1	32,2	-5,5	-2,2		0,1
6	-12	5,0		-22,1	11,6	-29,5	20,4	33,7	7,4	-4,2		5,8
II	-12,7	2,3		-24,9	5,2	-37,2	18,3	34,5	0,6	-3,8		10,4
7	-13	4,0		-26,7	8,9	-25,2	18,3	28,5	4,1	-8,0		5,4
8	-11	7,0		-22,4	15,3	-19,2	24,5	12,8	5,0	-2,6		7,3
9	-10	9,0		-26,6	9,0	-16,6	30,7	29,2	-0,4	-0,4		11,1
III	-11,3	6,7		-26,6	9,7	-20,3	24,5	23,5	2,9	-3,7		11,4
10	-14	9,0		-19,3	16,8	-16,2	34,0	28,6	4,1	-6,1		9,9
11	-15	9,0		-20,6	14,5	-16,9	33,3	1,7	-13,3	-8,2		10,5
12	-16	4,0		-20,1	13,8	-24,6	24,7	21,9	8,9	-8,8		11,8
IV	-15,0	7,3		-20,0	15,0	-19,2	30,7	17,4	-0,1	-7,7		7,5
2014/I	-9	7,0		-23,5	19,4	-30,4	16,8	23,6	7,6	-2,4		9,9
2	-8	7,0		-20,2	12,1	-34,7	22,6	33,8	24,6	3,6		8,6
3	-6	7,0		-15,4	18,0	-30,1	25,6	36,7	-0,2	4,4		7,5
I	-7,7	7,0		-19,7	16,5	-31,7	21,7	31,4	10,7	1,9		8,3
4	-4	9,0		-15,1	15,0	-22,8	24,3	38,7	1,2	5,3		8,1
5	3	16,0		-7,1	15,3	-8,0	27,0	36,5	4,3	6,2		10,4
6	1	13,0		-3,2	18,9	-6,7	22,8	29,8	-3,9	4,9		8,4
II	0,0	12,7		-8,5	16,4	-12,5	24,7	35,0	0,5	5,5		9,1
7	2	15,0		1,6	28,3	-4,1	21,1	34,5	6,0	4,0		9,3
8	0	11,0		-4,6	17,8	-7,6	11,6	8,7	-4,1	3,6		12,0
												6,2

Industrijska produkcija													
Leto	Skupno			Rudarstvo			Predelovalna industrija			Oskrba (el., plin, voda)			
	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	
2007	131,3	6,2	0,56	119,2	3,6	0,69	132,4	7,5	0,65	115,2	-11,1	-0,96	
2008	129,1	-1,7	-0,06	117,3	-1,6	-0,32	130,2	-1,7	-0,03	116,2	0,9	0,00	
2009	107,6	-16,7	-1,64	113,7	-3,1	-0,29	107,1	-17,7	-1,77	107,5	-7,5	-0,64	
2010	115,3	7,1	0,78	127,5	12,1	1,00	115,3	7,6	0,84	107,8	0,3	-0,06	
2011	104,4	-9,5	-0,4	118,7	-7,7	-0,73	105,1	2,7	-0,45	89,1	4,6	0,09	
2012	104,1	0,0	-0,15	110,7	-6,6	-0,86	103,6	-1,0	-0,19	98,7	10,0	0,69	
2013	99,6	-4,3	0,31	88,2	-10,4	0,82	97,6	-5,8	0,35	120,1	21,6	0,26	
2013/1	98,9	-2,3	-	76,8	7,9	-	96,2	-3,6	-	128,7	7,0	-	
4	102	3,1	2,19	81,1	-2,5	-0,77	101,4	2,8	2,34	109,9	6,1	-0,17	
5	101,5	-2,0	0,00	80,1	-9,5	-0,52	101,2	-2,3	0,12	106,7	0,7	-0,66	
6	99,7	-4,8	-0,53	77,1	-11,5	-2,26	99	-5,0	-0,67	109,8	-2,4	0,66	
II	101,1	-1,3	-	79,4	-7,9	-	100,5	-1,6	-	108,8	1,3	-	
7	101,9	1,8	1,31	95,0	3,7	0,94	100,4	1,8	1,41	117,1	1,9	1,84	
8	84,3	-5,7	-0,36	95,0	0,5	1,43	80,8	-6,7	-0,44	116,5	1,7	1,80	
9	104,2	1,5	-0,47	79,5	-20,2	-3,25	103,4	1,4	-0,37	115,5	6,2	0,93	
III	96,8	-0,6	-	89,8	-5,7	-	94,9	-0,9	-	116,4	3,2	-	
10	108,1	-0,8	0,85	97,9	-8,0	1,30	106,4	-1,5	0,85	124,9	5,1	1,21	
11	104	0,5	-0,42	101	6,0	0,26	102,2	0,6	-0,38	120,8	-1,3	-1,37	
12	93	8,0	0,02	111,6	74,1	9,94	88,3	7,9	-0,18	134,8	4,2	-0,71	
IV	101,7	2,2	-	103,5	16,8	-	99,0	1,9	-	126,8	2,7	-	
2014/1	97,5	1,1	1,08	87,3	31,1	6,83	94,6	1,6	1,08	127,2	-4,8	-1,36	
2	97,4	-0,1	0,70	74,1	-0,3	2,31	94,9	0,1	0,97	125,8	-0,9	-1,40	
3	108,4	4,9	0,08	59,9	-30,9	-4,4	106,7	5,4	0,07	133,6	6,4	1,60	
I	101,1	2,1	-	73,8	-2,8	-	98,7	2,5	-	128,9	0,1	-	
4	105	3,2	1,74	138,3	73,1	11,27	102,2	1,1	1,33	123,9	12,7	2,62	
5	103,3	2,3	-0,08	92,9	17,9	0,6	101	0,2	-0,42	127,3	19,3	3,29	
6	107,2	7,8	0,33	79,2	5,3	-3,88	106	7,6	0,35	122,1	9,5	1,88	
II	105,2	4,4	-	103,5	32,7	-	103,1	2,9	-	124,4	13,8	-	

Leto	Gradbeništvo in turizem										Skupaj nočitve			
	Gradbeništvo			Nočitve domačih gostov			Nočitve tujih gostov			v 1000	letni porast			mesečna rast
	tisoč ur	letni porast	mesečna rast	v 1000	letni porast	mesečna rast	v 1000	letni porast	mesečna rast		letni porast	mesečna rast	letni porast	mesečna rast
2007	39383	10,9	0,80	3394	4,9	0,46	4867	8,4	0,74	8261	6,9	0,62	6,9	0,62
2008	43591	10,7	0,86	3543	4,4	0,39	4809	-1,2	-0,08	8352	1,1	0,11	1,1	0,11
2009	41929	-3,0	-0,92	3777	4,8	0,12	4526	-7,0	-0,42	8303	-2,0	-0,20	-2,0	-0,20
2010	36901	-12,0	-1,01	3848	-4,2	-0,35	4923	0,7	0,03	8772	-1,5	-0,13	-1,5	-0,13
2011	31765	-13,9	-0,91	3867	0,5	0,21	5373	9,1	0,67	9240	5,3	0,47	5,3	0,47
2012	28965	-8,8	-1,07	3679	-4,9	-0,58	5678	5,7	0,70	9355	1,2	0,16	1,2	0,16
2013	27521	-5,0	0,04	3554	-3,4	-0,06	5833	2,7	0,02	9387	0,3	0,01	0,3	0,01
I	5736	-9,5	-	791	-6,1	-	825	-0,6	-	1616	-3,4	-	-3,4	-
4	2249	-6,8	0,03	225	-6,0	-1,86	335	-15,0	-2,62	560	-11,6	-2,32	-11,6	-2,32
5	2439	-8,8	0,81	254	2,0	1,18	493	13,3	3,35	747	9,2	2,77	9,2	2,77
6	2356	-8,7	-0,94	319	-10,0	-0,96	552	2,6	0,14	872	-2,4	-0,06	-2,4	-0,06
II	7043	-8,1	-	798	-5,3	-	1380	0,9	0,9	2178	-1,5	-	-1,5	-
7	2676	-1,3	1,9	486	0,7	-0,95	968	4,8	2,35	1454	3,4	1,40	3,4	1,40
8	2524	-6,0	0,29	528	-4,6	-0,52	1140	5,8	2,19	1668	2,2	1,57	2,2	1,57
9	2520	2,8	-0,14	261	-3,5	-0,88	616	6,4	1,65	877	3,2	1,18	3,2	1,18
III	7720	-1,6	-	1276	-2,4	-	2724	5,6	0,7	4000	2,9	-	2,9	-
10	2426	-1,2	1,29	250	4,3	0,88	384	3,8	-0,49	634	4,0	0,10	4,0	0,10
11	2434	-4,7	-0,66	209	-2,3	0,18	265	-4,0	2,18	475	-3,2	0,99	-3,2	0,99
12	2162	2,8	-0,23	230	-0,9	1,29	255	1,1	-0,48	485	0,1	-0,06	0,1	-0,06
IV	7022	-1,3	-	690	0,5	-	905	0,7	0,7	1594	0,6	-	0,6	-
2014/1	1694	-0,7	0,58	201	-6,9	-1,7	313	4,3	-3,4	515	-0,4	-2,83	-0,4	-2,83
2	1818	-1,2	-0,53	302	-5,7	-0,28	221	-0,2	-1,73	523	-3,4	-1,75	-3,4	-1,75
3	2189	0,0	-0,59	260	2,4	0,55	285	-5,8	-1,38	545	-2,1	-0,87	-2,1	-0,87
I	5701	-0,6	-	764	-3,4	-	820	-0,6	-	1583	-2,0	-	-2,0	-
4	2249	0,0	0,05	217	-3,6	-1,61	387	15,5	-0,71	603	7,8	-1,13	7,8	-1,13
5	2423	-0,6	-0,22	257	1,0	1,8	468	-4,9	1,16	725	-2,9	1,47	-2,9	1,47
6				315	-1,3	-0,84	598	8,3	1,63	913	4,8	0,82	4,8	0,82
II				788	-1,2	-	1454	5,3	-	2242	2,9	-	2,9	-

Leto	Letalski				Cestni				Promet				Pomorski				Luški			
	PKM mio	letni porast	mesečna rast	tkm	letni porast	mesečna rast	tkm mio	letni porast	tkm mio	letni porast	mesečna rast	tkm mio	letni porast	mesečna rast	tkm mio	letni porast	tkm mio	letni porast	mesečna rast	tkm mio
2008	1349	13,8	1,49	16262	18,4	1,50	54715	17,4	54715	17,4	1,32	16554	4,5	1,32	16554	4,5	1,32	16554	4,5	1,32
2009	1194	-11,5	-1,16	14762	-9,2	-0,78	51707	-5,5	51707	-5,5	-0,50	13356	-19,3	-0,50	13356	-19,3	-0,50	13356	-19,3	-0,50
2010	1224	2,5	0,19	15931	7,7	-0,36	57320	10,9	57320	10,9	1,01	14591	9,2	1,01	14591	9,2	1,01	14591	9,2	1,01
2011	1219	0,2	-0,90	16440	3,2	0,54	57986	2,8	57986	2,8	0,0	16201	14,0	0,0	16201	14,0	0,0	16201	14,0	0,0
2012	1055	-13,5	-0,48	15888	-3,4	-0,69	55967	-3,5	55967	-3,5	-1,46	16907	4,4	-1,46	16907	4,4	-1,46	16907	4,4	-1,46
2013	1061	0,56	0,30	15915	1,6	0,39														
2013/I	171	-3,6	-	4104	-2,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	77	-6,9	2,12	1362	-1,8	-0,17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	91	-0,4	1,09	1345	-1,8	-0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	114	4,0	1,33	1370	-1,8	-0,49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	282	-0,6	-	4078	-1,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	144	1,7	-0,83	1348	3,9	0,65	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	147	8,6	0,49	1092	3,9	0,67	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	106	-5,4	-2,46	1351	3,9	0,69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	397	2,0	-	3791	3,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	84	2,5	-1,72	1399	1,8	0,16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	65	-8,5	1,23	1379	1,8	-0,02	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	63	18,0	4,07	1164	1,8	-0,23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	211	2,7		3942	1,8															
2014/I	60	7,8	2,16	1145	-9,7	-2,19														
2	56	7,7	0,81	1226	-9,7	-2,23														
3	66	4,9	0,46	1333	-9,7	-2,12														
I	182	6,7		3704	-9,7															
4	85	10,8	1,13																	
5	96	5,5	0,46																	
6	120	5,5	0,72																	
II	302	6,9																		

Leto	Zaposlenost											Skupaj	
	Zaposlene osebe			Samozaposlene osebe			Iskalci zaposlitve						
	v podjetjih in organizacijah	letni porast	pri samoz. osebah	letni porast	podjetniki in poklici	letni porast	število	letni porast	aktivno prebivalstvo	letni porast			
2007	696116	3,1	69933	5,1	53303	3,5	71336	-16,9	925334	1,6			
2008	717564	3,1	72300	3,4	55442	4,0	63216	-11,4	942473	1,9			
2009	699435	-2,5	67937	-6,0	58507	5,5	86353	37,1	944524	0,2			
2010	685733	-2,0	61461	-9,5	59824	2,2	100504	16,4	935543	-1,0			
2011	671812	-2,0	57238	-7,0	61258	2,0	110692	10,0	934658	0,0			
2012	662552	-1,4	54491	-4,8	60823	-0,7	110183	-0,5	920184	-1,5			
2013	647584	-2,2	51139	-6,1	61395	0,9	119827	8,8	913423	-0,7			
2013/1	645270	-3,0	50260	-7,7	60302	-1,9	124258	7,2	912969	-1,6			
2	645833	-3,0	50001	-7,7	60381	-1,7	124066	7,8	912929	-1,5			
3	646399	-3,2	50455	-7,9	60552	-1,3	122630	10,6	912702	-1,4			
4	647029	-3,1	51137	-7,5	60799	-0,6	121332	11,2	914337	-1,3			
5	648744	-2,8	51547	-7,0	60885	-0,1	118576	11,0	913978	-1,1			
6	649724	-2,5	51756	-6,5	60713	0,0	116603	10,4	913064	-0,9			
7	648013	-2,2	51779	-5,8	61259	1,4	117143	9,6	911502	-0,6			
8	647018	-2,1	51586	-5,7	61329	1,8	116600	9,9	909844	-0,5			
9	648646	-1,8	51864	-5,2	61701	2,2	114669	8,8	910192	-0,4			
10	649675	-1,4	52030	-4,6	62525	3,0	118721	7,1	916685	-0,1			
11	649860	-1,2	51689	-4,1	63026	3,7	119313	7,0	917545	0,1			
12	644805	-0,5	49565	-4,0	63269	5,0	124015	5,0	915338	0,5			
2014/1	643055	-0,3	48456	-3,6	63191	4,8	129843	4,5	911404	-0,2			
2	644829	-0,2	48161	-3,7	63376	5,0	129764	4,6	913040	0,0			
3	647810	0,2	49096	-2,7	63680	5,2	126730	3,3	914384	0,2			
4	651008	0,6	49814	-2,6	63916	5,1	123636	1,9	920237	0,6			
5	653568	0,7	50424	-2,2	64124	5,3	119670	0,9	919754	0,6			
6	654659	0,8	50958	-1,5	64190	5,7	117352	0,6	919441	0,7			
7							116199	-0,8					
8							114784	-1,6					

Leto	Cene življenjskih potrebščin											
	Življenjske potrebe				Osnovna inflacija				Blago		Storitve	
	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	indeks	letni porast	indeks	letni porast
2007	106,39	3,6	0,43	105,07	3,5	0,37	105,29	3,2	108,45	4,8	112,10	3,4
2008	112,33	5,7	0,28	110,19	5,1	0,37	111,28	5,7	114,26	5,3	122,64	9,5
2009	113,12	0,72	0,06	112,40	1,90	0,05	110,85	-0,37	117,96	3,24	117,13	-4,02
2010	115,20	1,80	0,17	112,58	0,15	0,02	113,73	2,60	119,34	1,18	133,46	14,01
2011	117,29	1,81	0,19	113,47	0,79	0,12	117,29	3,12	119,37	0,03	145,09	8,84
2012	120,34	2,60	0,22	115,36	1,67	0,17	121,36	3,46	121,21	1,55	158,19	8,96
2013	122,45	1,77	0,09	117,14	1,55	0,08	123,48	1,76	123,93	2,24	161,06	1,86
2013/1	121,15	2,3	-	115,68	1,8	-	121,59	2,5	120,05	-	162,34	-
4	122,53	1,5	0,04	116,97	1,2	-0,05	123,35	1,1	120,60	2,4	162,68	1,6
5	122,93	1,2	-0,05	117,36	1,1	-0,06	123,76	0,6	120,97	2,5	159,84	1,3
6	122,98	1,9	0,06	117,48	1,4	-0,10	123,38	1,5	121,97	2,8	160,13	2,7
II	122,81	1,5	-	117,27	1,3	-	123,50	1,1	121,18	-	160,88	-
7	122,61	2,6	0,19	116,95	1,9	0,14	121,59	2,2	124,59	3,5	162,45	4,1
8	122,98	2,2	0,19	117,45	2,2	0,10	121,72	1,6	125,48	3,5	163,30	1,2
9	123,29	1,4	0,13	117,98	1,7	0,24	123,21	1,1	123,27	2,1	163,53	-0,9
III	122,96	2,1	-	117,46	1,9	-	122,17	1,6	124,45	-	163,09	-
10	123,35	1,3	0,06	118,48	1,5	0,07	123,71	0,7	122,39	2,6	161,14	-0,3
11	123,20	1,3	0,01	118,51	1,2	0,25	123,82	1,1	121,70	1,7	160,27	1,8
12	122,13	0,7	-0,04	117,50	0,8	-0,02	122,89	0,7	120,31	0,6	161,44	2,7
IV	122,89	1,1	-	118,16	1,2	-	123,47	0,8	-	-	160,95	-
2014/1	121,36	0,8	-0,12	116,50	1,1	0,24	120,97	0,4	122,09	1,8	159,89	1,1
2	121,48	0,1	-0,11	116,73	1,0	0,22	121,11	-0,6	122,17	1,7	159,12	-3,4
3	122,44	0,6	-0,13	117,84	1,4	0,18	122,39	-0,1	122,42	2,0	159,34	-3,0
I	121,76	0,5	-	117,02	1,2	-	121,49	-0,1	122,23	-	159,45	-
4	123,05	0,4	-0,18	118,23	1,1	-0,11	123,02	-0,3	122,98	2,0	159,85	-1,7
5	123,78	0,7	-0,01	118,92	1,3	0,05	123,86	0,1	123,49	2,1	160,75	0,6
6	123,92	0,8	0,11	119,13	1,4	0,04	123,53	0,1	124,67	2,2	161,52	0,9
II	123,58	0,6	-	118,76	1,3	-	123,47	0,0	123,71	-	160,71	-
7	122,56	0,0	0,24	117,81	0,7	0,04	120,88	-0,6	126,16	1,26	161,9	-0,31
8	122,56	-0,3	0,20				120,63	-0,9	126,71	0,98	160,0	-2,03

Leto	Hamonizirani indeksi cen v Sloveniji (podatki Eurostata)									
	Skupni indeksi		Blago		Storitve		Osnovna inflacija		Energija	
	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast
2007	106,39	3,76	105,31	3,19	108,56	4,87	105,07	3,47	112,10	3,36
2008	112,28	5,53	111,28	5,66	114,26	5,25	110,32	4,99	122,64	9,40
2009	113,25	0,86	110,85	-0,40	117,96	3,23	112,40	1,88	117,13	-4,38
2010	115,62	2,09	113,73	2,60	119,33	1,16	112,58	0,16	133,46	13,94
2011	118,03	2,09	117,29	3,13	119,37	0,00	113,47	0,79	145,19	8,88
2012	121,35	2,81	121,36	3,47	121,21	1,54	115,36	1,66	158,19	8,95
2013	123,68	1,92	123,47	1,74	123,93	2,24	117,14	1,54	161,05	1,81
2012/10	123,04	3,18	123,76	3,91	121,51	1,76	116,70	1,73	162,75	10,37
/11	122,81	2,82	123,25	3,19	121,83	2,11	117,05	1,71	158,42	7,09
/12	122,52	3,10	122,80	3,52	121,84	2,26	116,59	1,89	158,04	6,59
2013/1	121,84	2,83	121,58	3,36	122,20	1,81	115,24	1,79	158,94	4,68
/2	122,69	2,95	122,79	3,58	122,35	1,72	115,62	2,11	164,42	5,86
/3	123,05	2,22	123,33	2,39	122,38	1,88	116,19	1,53	163,76	3,78
/4	123,76	1,59	124,13	1,38	122,91	2,02	116,97	1,19	161,90	1,02
/5	124,08	1,57	124,36	1,18	123,41	2,36	117,36	1,12	158,63	0,87
/6	124,13	2,25	124,15	2,13	123,95	2,45	117,48	1,44	159,24	2,88
/7	123,74	2,79	122,53	2,48	125,88	3,32	116,95	1,94	161,50	4,26
/8	124,02	2,23	122,63	1,70	126,53	3,21	117,45	2,16	162,54	0,70
/9	124,51	1,41	124,10	1,07	125,15	2,21	117,98	1,74	162,85	-1,69
/10	124,45	1,14	124,20	0,36	124,77	2,58	118,48	1,52	159,85	-1,80
/11	124,29	1,21	124,27	0,82	124,18	1,93	118,51	1,23	158,84	0,26
/12	123,62	0,89	123,63	0,55	123,47	1,34	117,50	0,47	160,23	1,38
2014/1	122,93	0,89	122,04	0,38	124,42	1,74	116,50	1,05	159,14	0,12
/2	122,89	0,16	121,89	-0,74	124,58	1,82	116,73	0,96	158,27	-3,75
/3	123,81	0,62	123,12	-0,18	124,93	2,08	117,84	1,42	158,62	-3,10
/4	124,37	0,49	123,70	-0,35	125,45	2,07	118,23	1,08	159,27	-1,62
/5	125,28	0,97	124,67	0,25	126,23	2,29	118,92	1,34	160,44	1,14
/6	125,36	0,99	124,43	0,22	126,94	2,41	119,13	1,40	161,16	1,21
/7	124,11	0,30	122,01	-0,04	127,82	1,54	117,81	0,73	161,66	-0,05

Leto	Harmonizirani indeksi cen v evro območju														
	Skupni indeksi			Blago			Storitve			Osnovna inflacija			Energija		
	indeks	letna rast		indeks	letna rast		indeks	letna rast		indeks	letna rast		indeks	letna rast	
2007	104.4	2.1		104.2	1.9		104.5	2.5		103.6	2.0		110.5	2.6	
2008	107.8	3.4		108.2	4.0		107.2	2.5		106.1	2.5		122.9	11.6	
2009	108.1	1.0		107.3	-0.9		109.4	2.0		107.6	1.4		112.2	-8.7	
2010	109.8	1.5		109.1	1.6		110.8	1.3		108.6	0.9		120.3	7.2	
2011	112.8	2.7		112.8	3.4		112.8	1.8		110.5	1.7		134.4	11.9	
2012	115.6	2.5		116.2	3.0		114.8	1.8		112.5	1.8		144.9	7.9	
2013	117.2	1.4		117.8	1.4		116.5	1.5		114.0	1.3		145.9	0.7	
2012//10	116.77	2.49		117.94	3.03		115.13	1.73		113.41	1.68		148.00	7.97	
11	116.54	2.20		117.83	2.59		114.73	1.64		113.34	1.64		145.86	5.72	
12	116.95	2.22		117.68	2.52		115.93	1.79		113.85	1.71		145.07	5.23	
2013//1	115.73	1.98		116.02	2.22		115.27	1.64		112.23	1.57		146.91	3.90	
/2	116.16	1.85		116.43	2.05		115.70	1.54		112.52	1.51		148.61	3.92	
/3	117.53	1.73		118.47	1.67		116.19	1.84		114.13	1.67		147.69	1.67	
/4	117.43	1.18		118.57	1.25		115.72	1.10		114.11	1.23		146.98	0.09	
/5	117.49	1.37		118.52	1.35		116.08	1.42		114.32	1.36		144.22	-0.04	
/6	117.61	1.55		118.48	1.67		116.43	1.41		114.38	1.35		144.39	1.41	
/7	116.99	1.55		116.65	1.73		117.55	1.36		113.65	1.34		145.64	1.43	
/8	117.14	1.28		116.57	1.18		117.88	1.45		113.86	1.35		146.33	-0.06	
/9	117.71	0.58		118.43	0.77		116.79	1.39		114.54	1.25		147.26	-1.11	
/10	117.56	0.68		118.45	0.38		116.43	1.13		114.61	1.06		145.42	-1.90	
/11	117.47	0.85		118.29	0.44		116.38	1.44		114.61	1.15		144.05	-1.11	
/12	117.88	0.85		118.48	0.76		117.07	0.98		114.88	0.90		144.86	-0.02	
2014/1	115.57	-0.00		116.51	0.07		116.60	1.15		113.32	0.97		144.84	-1.40	
/2	116.92	0.70		116.70	0.23		117.19	1.28		113.77	1.11		144.92	-2.49	
/3	118.02	0.42		118.45	-0.01		117.42	1.15		115.10	0.85		144.42	-2.21	
/4	118.20	0.66		118.65	0.05		117.58	1.60		115.33	1.06		144.30	-1.82	
/5	118.07	0.49		118.57	0.04		117.38	1.12		115.22	0.80		144.20	1.14	
/6	118.20	0.50		118.38	-0.01		117.93	1.28		115.36	0.85		144.53	0.09	
/7	117.43	0.37		116.20	-0.04		119.02	1.25		114.58	0.82		144.19	-0.01	
/8	117.54	0.34					119.30	1.20					143.39	-2.00	

Industrijske cene													
Leto	Skupaj			Oprema			Repmaterial			Živiljske potreščine			
	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	
2007	108,00	5,5	0,53	101	0,9	0,01	111,55	7,6	0,65	104,78	3,2	0,39	
2008	114,03	5,6	0,38	104,72	3,6	0,50	117,98	5,8	0,32	110,67	5,6	0,39	
2009	113,58	-0,4	-0,16	102,96	-1,6	-0,43	116,68	-1,1	-0,17	110,25	-0,4	-0,15	
2010	115,90	2,0	0,17	102,58	-0,4	-0,03	120,07	2,9	0,25	111,36	1,0	0,08	
2011	120,28	3,78	0,24	103,19	0,59	0,05	126,30	5,20	0,29	114,12	2,5	0,19	
2012	121,50	1,01	0,10	104,14	0,93	0,04	127,30	0,79	0,08	115,71	1,40	0,16	
2013	121,86	0,30	-0,04	103,96	-0,17	0,01	127,33	0,03	-0,09	116,80	0,94	0,01	
2013/1	121,88	1,1	-	103,92	0,0	-	127,67	1,2	-	116,33	1,3	-	
4	122,12	0,6	-0,18	104,14	-0,3	0,03	127,85	0,3	-0,19	116,73	1,6	0,02	
5	122,00	0,1	-0,11	104,13	-0,5	-0,09	127,39	-0,4	-0,30	117,09	1,4	0,02	
6	121,94	0,1	-0,19	104,08	-0,2	-0,05	127,45	-0,3	-0,29	116,87	0,9	-0,10	
II	122,02	0,3	-	104,12	-0,3	-	127,56	-0,1	-	116,89	1,3	-	
7	121,78	0,1	-0,07	104,16	-0,1	0,02	127,18	-0,3	-0,20	116,71	0,9	0,08	
8	121,99	0,2	-0,01	104,06	0,0	0,03	127,29	-0,4	-0,11	117,21	1,2	0,06	
9	121,97	0,1	0,00	104,01	-0,4	0,06	127,34	-0,2	-0,04	117,12	0,9	-0,01	
III	121,91	0,1	-	104,08	-0,2	-	127,27	-0,3	-	117,01	1,0	-	
10	121,82	-0,2	0,04	103,88	-0,1	-0,04	127,05	-0,6	-0,01	117,07	0,3	0,08	
11	121,65	-0,3	0,18	103,71	-0,3	0,08	126,87	-0,6	0,15	117,00	0,1	0,11	
12	121,37	-0,3	-0,05	103,63	-0,2	0,05	126,49	-0,6	0,07	116,79	0,1	0,04	
IV	121,61	-0,3	-	103,74	-0,2	-	126,80	-0,6	-	116,95	0,2	-	
2014/1	121,36	-0,3	-0,04	103,65	-0,5	0,08	126,47	-0,9	-0,05	116,81	0,7	-0,01	
2	120,42	-1,1	-0,29	103,34	-0,3	-0,22	124,63	-2,1	-0,27	116,63	0,1	-0,01	
3	120,37	-1,5	-0,36	103,21	-0,7	-0,33	124,51	-2,8	-0,35	116,63	0,2	-0,02	
I	120,72	-1,0	-	103,40	-0,5	-	125,20	-1,9	-	116,69	0,3	-	
4	120,26	-1,5	-0,37	103,18	-0,9	-0,21	124,52	-2,6	-0,37	116,38	-0,3	-0,20	
5	120,23	-1,5	-0,35	103,32	-0,8	-0,31	124,51	-2,3	-0,34	116,26	-0,7	-0,27	
6	120,49	-1,2	-0,33	103,30	-0,7	-0,16	124,70	-2,2	-0,31	116,72	-0,1	-0,11	
II	120,33	-1,4	-	103,27	-0,8	-	124,57	-2,3	-	116,45	-0,4	-	
7	120,55	-1,0	-0,04	103,90	-0,3	0,11	124,86	-1,8	-0,21	116,40	-0,3	-0,17	

Leto	Skupaj bruto			Skupaj neto			Povprečne plače						Število plačanih ur				BTD plača za plačano uro		
	€	letni porast	mesečna rast	€	letni porast	mesečna rast	€	letni porast	število	letni porast	mesečna rast	€	letni porast	mesečna rast	€	letni porast	mesečna rast		
2007	1284,20	5,9	0,53	834,17	7,9	0,64	170	0	170	0	-0,02	7,55	5,7	0,54	7,55	5,7	0,54		
2008	1391,14	8,3	0,67	899,65	7,8	0,63	170	0,0	170	0,0	0,0	8,19	8,5	0,56	8,19	8,5	0,56		
2009	1439,26	3,5	0,11	930,16	3,4	0,12	168	-1,2	168	-1,2	-1,2	8,58	4,9	0,59	8,58	4,9	0,59		
2010	1494,89	3,9	0,31	966,69	3,9	0,33	168	0,3	168	0,3	0,0	8,87	3,5	0,16	8,87	3,5	0,16		
2011	1524,56	2,0	0,09	987,34	2,2	0,10	167	-0,7	167	-0,7		9,08	2,3	0,02	9,08	2,3	0,02		
2012	1526,26	0,1	-0,09	991,47	0,4	-0,05	168	0,6	168	0,6		9,08	0,1	0,04	9,08	0,1	0,04		
2013	1523,14	-0,2	0,06	996,98	0,6	0,11	168	0,0	168	0,0		9,08	0,0	-0,04	9,08	0,0	-0,04		
2013/I	1513,81	-1,0	-	991,52	-0,1	-	165	-1,2	165	-1,2	-	9,18	0,5	-	9,18	0,5	-		
4	1516,82	-0,2	0,17	993,16	0,6	0,20	169	3,0	169	3,0	-	8,98	-3,3	-0,16	8,98	-3,3	-0,16		
5	1523,65	-0,8	0,23	997,13	0,1	0,25	175	-0,6	175	-0,6	-	8,70	-0,5	-0,33	8,70	-0,5	-0,33		
6	1495,45	-0,4	-0,19	982,72	0,4	-0,07	158	-3,7	158	-3,7	-	9,45	3,4	-0,28	9,45	3,4	-0,28		
II	1511,97	-0,4	-	991,00	0,3	-	167	-0,4	167	-0,4	-	9,04	-0,1	-	9,04	-0,1	-		
7	1510,02	0,8	0,23	990,88	1,4	0,25	175	2,9	175	2,9	-	8,61	-2,5	-0,27	8,61	-2,5	-0,27		
8	1506,88	-0,4	-0,03	989,52	0,4	0,03	170	-3,4	170	-3,4	-	8,86	2,9	-0,36	8,86	2,9	-0,36		
9	1495,28	-0,2	-0,05	983,30	1,1	0,02	164	3,8	164	3,8	-	9,14	-2,9	-0,20	9,14	-2,9	-0,20		
III	1504,06	0,1	-	987,90	1,0	-	170	1,1	170	1,1	-	8,87	-0,8	-	8,87	-0,8	-		
10	1526,11	0,7	0,32	999,99	1,3	0,31	175	0,0	175	0,0	-	8,70	0,6	-0,23	8,70	0,6	-0,23		
11	1617,19	0,3	-0,30	1044,89	1,0	-0,27	164	-3,0	164	-3,0	-	9,87	3,7	-0,23	9,87	3,7	-0,23		
12	1544,85	0,7	0,04	1007,65	0,7	0,00	169	3,0	169	3,0	-	9,13	-2,8	-0,20	9,13	-2,8	-0,20		
IV	1562,72	0,6	-	1017,51	1,0	-	169	0,0	169	0,0	-	9,23	0,5	-	9,23	0,5	-		
2014/1	1534,54	0,7	0,25	1005,75	0,8	0,17	175	0,0	175	0,0	-	8,78	0,7	-0,17	8,78	0,7	-0,17		
2	1520,88	1,6	0,20	994,34	1,2	0,08	157	0,0	157	0,0	-	9,67	1,6	1,90	9,67	1,6	1,90		
3	1526,36	0,4	-0,03	996,97	0,3	-0,11	163	0,0	163	0,0	-	9,36	0,5	0,02	9,36	0,5	0,02		
I	1527,26	0,9	-	999,02	0,8	-	165	0,0	165	0,0	-	9,27	0,9	-	9,27	0,9	-		
4	1531,56	1,0	0,24	1001,03	0,8	0,13	169	0,0	169	0,0	-	9,06	0,9	-0,05	9,06	0,9	-0,05		
5	1531,66	0,5	0,05	1000,69	0,4	-0,01	170	-2,9	170	-2,9	-	9,03	3,8	-0,19	9,03	3,8	-0,19		
6	1521,38	1,7	0,12	995,64	1,3	0,07	164	3,8	164	3,8	-	9,30	-1,6	-0,25	9,30	-1,6	-0,25		
II	1528,20	1,1	-	999,12	0,8	-	168	0,3	168	0,3	-	9,13	1,0	-	9,13	1,0	-		

Leto	Prihodki javnega sektorja											Carine		
	Skupaj				Neposredni davki in ostali prihodki				DDV in trošarine				letni porast	mesečna rast
	mio. €	letni porast	mesečna rast		mio. €	letni porast	mesečna rast		mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €		
2007	13421,12	8,3	0,99		8992,07	6,3	0,88		4312,16	11,1	1,09	116,89	128,9	7,95
2008	14682,00	9,4	0,54		9958,52	10,7	0,73		4604,16	6,8	-1,39	120,09	2,77	-0,91
2009	13734,30	-6,1	-0,45		9194,90	-6,9	-0,64		4448,90	-2,8	0,01	90,50	-24,0	-4,44
2010	13652,60	-0,4	0,2		8986,77	-2,2	0,0		4575,15	4,3	0,5	90,68	5,5	2,5
2011	14318,09	4,8	-0,85		9490,15	5,3	-0,1		4721,80	5,2	-0,3	106,14	17,9	0,0
2012	13924,47	0,6	-0,10		9200,75	4,9	0,26		4641,18	-1,0	-0,12	82,55	-19,0	-1,75
2013	13497,42	-3,1	0,17		8708,92	-5,4	-0,19		4711,04	1,5	1,18	77,47	-6,2	-0,95
2013/II	3337,91	-5,0	-		2173,28	-8,9	-		1141,78	1,7	-	22,86	5,6	-
7	1125,83	0,4	1,88		619,94	-2,5	-0,42		499,29	4,2	5,49	6,60	11,7	-0,06
8	1119,11	-4,4	0,25		728,72	-5,4	0,04		384,12	-2,5	0,76	6,27	12,0	1,82
9	1141,11	9,5	1,93		739,70	2,2	0,55		396,12	27,0	5,37	5,29	-16,6	-4,92
III	3386,05	1,9	-		2088,35	-1,9	-		1279,53	9,6	-	18,17	2,4	-
10	1219,07	-5,1	6,43		727,63	-7,6	8,83		485,63	-0,9	3,91	5,82	-23,1	-2,95
11	1142,22	-6,2	-0,57		754,64	-4,2	1,13		381,46	-9,6	-3,22	6,11	-18,8	-3,90
12	1281,81	8,5	-1,92		817,77	-4,0	-4,23		458,96	4,16	4,55	5,08	-6,2	-7,90
IV	3643,10	-0,9	-		2300,04	-5,3	-		1326,05	10,3	-	17,01	-16,0	-
2014/1	1197,40	4,6	0,82		746,52	2,8	0,87		445,89	8,0	0,56	4,99	-5,1	-3,61
2	1055,29	3,9	1,08		744,89	4,3	1,08		303,16	2,6	1,14	7,24	15,3	4,32
3	1031,96	6,4	-1,88		692,90	-2,0	-0,69		332,18	30,1	-4,28	6,87	-12,9	2,76
I	3284,65	5,0	-		2184,31	1,7	-		1081,24	13,6	-	19,11	-0,9	-
4	1246,54	11,3	0,87		824,90	32,8	2,40		415,01	-15,4	-1,97	6,64	-20,2	0,49
5	1290,90	19,0	2,90		879,34	20,7	3,88		405,84	16,4	0,66	5,72	-24,4	0,01
6	1196,77	5,6	0,30		803,03	-2,5	-0,33		387,07	27,9	1,69	6,67	-4,3	3,13
II	3734,21	12,0	-		2507,26	17,0	-		1207,92	9,6	-	19,03	-16,3	-
7	1103,60	-2,0	-0,10		636,18	2,6	-0,09		461,25	-7,6	-0,63	6,17	-6,6	0,91
8	1118,07	-0,1	-1,36		754,57	3,5	-0,65		357,55	-6,9	-3,16	5,95	-5,2	3,81

Prispevki za socialno varnost												
	Skupno			Zdravstveno zavarovanje			Pokojninsko zavarovanje			Zaposlovanje		
	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast
2007	4972,19	8,4	0,79	1968,62	8,0	0,76	2979,11	8,6	0,81	24,45	9,0	0,95
2008	5496,23	10,5	0,78	2169,86	10,2	0,82	3300,93	10,8	0,77	27,11	10,9	1,18
2009	5597,70	2,01	-0,26	2221,80	2,58	-0,24	3347,60	1,58	-0,27	28,30	4,8	1,42
2010	5690,63	1,7	0,3	2263,68	1,9	0,3	3399,24	1,5	0,3	27,70	-2,0	-1,6
2011	5781,44	1,1	-0,1	2302,45	1,3	0,0	3451,02	0,9	-0,2	27,97	1,8	0,6
2012	5720,63	8,4	-0,13	2268,25	5,7	-0,25	3425,95	-0,1		26,34	-0,1	-
2013	5604,85	-2,1	0,36	2237,89	-1,3	4,54	3340,17	-2,5	6,17	26,79	1,7	-
2013/II	1406,59	-3,2	-	560,55	-3,0	-	839,42	-3,4	-	6,63	14,9	-
7	461,85	-2,1	0,35	182,97	-0,8	0,34	276,60	-3,6	0,57	2,28	383,4	-
8	458,55	-5,2	0,41	185,12	-6,5	0,57	271,13	-7,6	0,33	2,30	-129,9	-
9	457,97	4,3	0,27	183,73	17,6	0,62	272,05	-3,4	0,21	2,19	125,9	-
III	1378,36	-1,0	-	551,82	3,4	-	819,78	-4,9	-	6,77	126,5	-
10	459,31	-8,3	8,84	183,88	-15,6	6,67	273,29	-2,7	10,70	2,14	-4,1	-
11	467,02	23,0	1,62	186,42	25,2	1,97	278,21	31,3	1,61	2,40	-87,3	-
12	508,08	-1,6	-5,42	200,85	0,1	-5,10	304,77	-1,9	-5,55	2,46	-52,9	-
IV	1434,41	4,4	-	571,14	3,3	-	856,27	8,9	-	7,00	-48,1	-
2014/1	470,42	1,0	-0,87	188,36	1,4	-0,50	279,74	0,8	-1,30	2,32	6,5	-
2	481,80	5,0	0,29	192,76	4,1	0,25	286,57	5,4	0,22	2,47	29,7	-
3	436,27	-5,4	-2,35	157,69	-14,1	-4,09	276,11	0,3	-1,28	2,46	6,1	-
I	1388,48	0,2	-	538,81	-2,8	-	842,43	2,2	-	7,25	14,1	-
4	505,86	6,6	1,27	222,57	18,2	3,68	280,84	-1,2	-0,41	2,45	12,2	-
5	472,62	1,4	-0,04	191,53	2,9	0,45	278,55	0,3	-0,42	2,54	14,6	-
6	473,18	1,5	0,09	191,30	2,7	0,55	279,41	0,7	-0,30	2,47	11,0	-
II	1451,66	3,2	-	605,40	8,0	-	838,80	-0,1	-	7,46	12,6	-
7	476,03	3,1	0,60	192,41	5,2	1,10	281,16	1,6	0,14	2,45	7,6	-
8	471,39	2,8	0,15	190,65	3,0	0,04	278,27	2,6	-0,17	2,46	6,8	-

Leto	Kreditni podjetjem		Kreditni prebivalstvu		Depoziti podjetij		Depoziti prebivalstva	
	mio €	letni porast	mio €	letni porast	mio €	letni porast	mio €	letni porast
2006	11784	22,8	4871	25,8	3299	6,9	10940	6,0
2007	15292	29,8	6117	25,6	3647	10,5	12003	9,7
2008	19438	28,0	7443	22,4	3735	2,4	13237	10,3
2009	20790	0,93	8413	7,49	3868	1,79	14362	4,55
2010	20827	0,07	9282	10,33	4038	4,40	14897	3,73
2011	20091	-3,53	9454	1,85	4016	-0,54	15151	1,71
2012	18682	-7,02	9267	-1,98	3823	-4,83	15114	-0,24
2013	14191	-23,88	8918	-3,77	4247	11,06	14613	-3,32
2012/10	19450	-5,76	9341	-1,48	4026	2,31	14944	-1,01
11	19190	-7,06	9318	-1,57	4032	1,46	14965	-0,71
12	18643	-7,21	9267	-1,98	3824	-4,80	15115	-0,24
2013/1	18584	-7,96	9191	-2,44	3795	-3,80	15225	-0,10
2	18439	-8,46	9160	-2,46	3763	-3,51	15289	-0,27
3	18341	-8,57	9159	-2,69	4202	6,41	15148	-0,88
4	18193	-9,22	9141	-2,55	4144	5,39	14864	-2,92
5	18091	-9,46	9107	-2,91	4214	6,66	14781	-3,30
6	18021	-9,16	9099	-2,80	4230	7,33	14802	-3,08
7	17837	-9,51	9050	-3,12	4269	7,97	14841	-2,89
8	17828	-9,36	9059	-3,07	4257	5,84	14800	-2,25
9	17724	-9,34	9051	-3,07	4262	7,68	14748	-1,95
10	17322	-10,94	9031	-3,32	4341	7,82	14651	-1,96
11	17146	-10,65	8996	-3,46	4259	5,63	14643	-2,15
12	14135	-24,18	8917	-3,78	4247	11,06	14613	-3,32
2014/1	13951	-24,93	8879	-3,39	4201	10,70	14761	-3,05
2	13840	-24,94	8849	-3,40	4159	10,52	14926	-2,37
3	13773	-24,91	8853	-3,34	4407	4,88	14886	-1,73
4	13735	-24,50	8849	-3,19	4356	5,12	14863	-0,01
5	13628	-24,67	8835	-2,99	4428	5,08	14927	0,99
6	13371	-25,80	8810	-3,18	4680	10,64	15025	1,51
7	13201	-25,99	8808	-2,67	4674	9,49	15140	2,01

